

ועדת החקירה - מלחמת יום הכפורים

ישיבה קל"ב - ישיבת בקר

31 ביולי 1974

7386

עמית

הער: רב-אלוף (מיל') דוד אלעזר

היו"ר אגרנט:

אתה ממשיך להעיד בפנינו בהן צדק,

הדיון הוא סודי, העדות היא סודית.

אנחנו הזמנו אותך להעיד על שני נושאים - קבלת את הודעתנו - האחד הוא על המשמעת עד המלחמה, במלחמה; והשני, קרבות חזית הדרום בימים 7, 8, באוקטובר 1973.

אנחנו נשב עד שעה 2.30, עם הפסקה, אולי שתיים, באמצע. אולי נחיל בנושא השני.

ד. אלעזר:

יש לי אליכם בקשה. אני אינני יודע אם

אני אספיק היום לגמור את כל הנושאים.

אני עתיד לנסוע בשבוע הבא ב-6 לחודש לחו"ל. נסיעה שכבר התחייבתי אליה שהיא קשורה גם לתפקידי החדש. הייתי מאד מבקש שתאפשרו לי לוח זמנים כדי שאוכל לנסוע ב-6 לחודש.

היו"ר אגרנט:

טוב, זאת אומרת, בתחלת השבוע הבא עוד

תהיה אפשרות לשמוע אותך בפעם נוספת,

אם לא נגמור היום. נוח לך באיזה יום ?

ד. אלעזר:

ביום ראשון, בהחלט. אם לא נגמור היום.

היו"ר אגרנט:

ביום שני, לא ?

ד. אלעזר:

גם ביום שני, עד יום שלישי, ביום שלישי לא.

היו"ר אגרנט:

בסדר, אז תחאט עם מזכיר הוועדה.

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

חעד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

7387חיו"ר אברנט:

אולי באמח תחתיל בנושא השני -

קרבות ה-7,8, באוקטובר 1973, בפקוד דרום.

ד. אלעזר:

אני התכוננתי, בשוני מסויים מהעדויות שלי

בשלב הראשון, לא לעבור באופן כרונולוגי ומלא

על הימים האלה. אני מניח שהוועדה קבלה את היומנים, הפרוטוקולים והשקלוטים

ולא התכוונתי לקרוא אותם כפי שעשיחי אותם בשלב ההוא. אלא למקד את עדותי

למעשי באותם הימים ולהכרעות העיקריות של אותם הימים, במידה ואני ארצה על

כל דבר ותהיינה שאלות, אני אשיב על שאלות, אבל אני מתכוון מראש לדבר רק

על הדברים העיקריים.

לסקוב:

אולי האלוף אלעזר לא יודע, אבל יש לנו

מאגם/מבצעים רק עד 06.14, עד אשור-6.

פקודות שיצאו מאגם/מבצעים יש לנו עד אשור-6, אין לנו אשור-6, נניח ל-8

לחודש. וראש הלשכה שלך וראש ניהל יומן, או אלה שהיו סביבך, אם פוכל

להנחות שיעבירו לנו.

ד. אלעזר:

אני יודע שארזו את זה ושלחו את זה.

שמעתי היום ממזכיר הוועדה שזה בדרך.

לנדוי:

יש לי עוד בקשה בענין זה. פה אנחנו כודקים

את הענין גם עם אלוף פקוד הדרום לשעבר.

ידין:

והוא מסתמך מדי פעם בפעם, אומר שהחומר אינני בידו, והציע שנבקש את החומר

מידן, הוא טוען שמדי פעם בפעם בימים האלה, ב-7 וב-8 לחודש, הוא ניהל

איתן שיחות ב"סילון". הוא אומר שנאמר לו שהשיחות האלה הוקלטו, בלשכה

אצלך, אצלו אין הקלטות כאלה והוא אומר שלא קבל אותן.

7388

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ידין:

השאלה אם יש חומר כזה.

ד. אלעזר:

החומר שיש לי, שהיה לי, הוא

מורכב משלושה דברים: - (1) פרוטוקולים

מדיונים שהיו אצלי והיתה סטנוגרמה, מוקדמים של המטכ"ל; (2) יומן שרשם

אותו ראש הלשכה, אתם מכירים אותו כבר, ושום בראשי פרקים מאד מקוטעים

אבל יש יומן כזה שמכסה את כל הימים האלה; (3) הקלטות בטייפ-רקורדר

שעבד אצלי בחדר, לא מכסה את הכל אבל מכסה הרבה מאד.

שלושת הדברים האלה - היומנים, הפרוטוקולים והשקלוטים - אני יודע

שהוגשו לוועדה.

היו"ר אגרנט:

איפה הם? היום?

ד. אלעזר:

אני מנדב אינפורמציה, הם בלשכת הרמטכ"ל.

היו"ר אגרנט:

לא אצלך?

ד. אלעזר:

לא, אין לי פה.

לנדוי:

אתה בטוח שזה כולל גם את ההקלטות

של השיחות בחדר, אולי רק היומן של

ראש הלשכה?

ד. אלעזר:

כולל את הכל, אני בטוח.

לסקוב:

האם ראתה את החומר של דיונים שהשתתפת

בהם, בדיוני הממשלה? זה ישנו?

הדיונים שהיו ב-7, 8 לחודש, זה נמצא

אצלך?

ד. אלעזר:

כן.

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

7389

ד. אלעזר:

זה לא נמצא אצלי כאן. לא באחי עם כל החומר הזה, היות ואני לא מתכוון ללכת באופן כרונוולפגי ולדבר על הכל, מחוץ הנחה שאחם יכולים לקרוא את הפרוטוקולים, אני רק מדבר על מה שעשיחי ועל מה שאני חושב שזה חשוב באותם הימים.

היו"ר אגרנט:

אם אתה רוצה, או רואה לנכון, לספר שהיית, לדוגמה, בצפון, אתה רשאי לעשות את זה.

ד. אלעזר:

אני, הפסקת אחי באמצע, כי החכוונחי להגיד, היות וכך ערכתי, באמצע יש כמה אמצא הקלטות שהייתי בצפון, וזה בכלל לא מפריע, להיפך, זה נותן אח השלימות.

היו"ר אגרנט:

רציתי לדבר ביחס לחומר, לך אין שום חומר, שצריך להיות אצל לשכת הרמטכל היום, אין לך שום חומר כזה?

ד. אלעזר:

יש לי פה כל מיני קטעים,

היו"ר אגרנט:

לא, אני מתכוון למקור. המסמכים עצמם.

ד. אלעזר:

יש לי כמה העתקים, המקור בלשכת הרמטכל.

7390

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ד. אלעזר:

אני מתחיל מה-7 באוקטובר.

כפי שאמרתי, אני במקרה פה מתחיל

מהכרעה אחת של הצפון. שמיא הדילמה של ה-7 לחודש, וזאת היא העברתה

של אוגדה 146. אני בשעות הבקר, בין השעות 5 - 6 בבקר, החלשתי

על העברתה של אוגדה 146 צפונה. למרות שבשלב הזה,

יריין:

האוגדה של פלד?

ד. אלעזר:

של אמת משה פלד. למרות שבשלב הזה

הינ"ר אגרנט:

זה היה פקוד המרכז אני מבין?

ד. אלעזר:

כן. היא היתה אוגדה של פיקוד המרכז

גוייסה בפקוד המרכז. היתה דילמה

להעביר צפונה, להעביר אותה דרומה, או להשאיר אותה בפקוד המרכז.

בשלב ההוא עוד לא היה כסחון שירדן לא חתקוף, וגם לא היתה תמונה

מספיק ברורה על ההחלטות בשפי החזיתות.

למרות זאת שהיו לי גם להשאיר אותה במרכז וגם לשלוח אותה דרומה, אני

מחליט בבקר ה-7 לחודש להעביר את האוגדה לצפון, ובמקביל, בסכיבות השעה

8 לערך, נתתי פקודה לחיל-האוויר להפסיק את הקיפת הטילים בתזית המצריח

ולרכז את המאמץ האווירי לפקוד הצפון.

היום אני יודע, שלהחלטות האלה היתה

השפעה מכרעת, על החלטות הקרב בפקוד הצפון. השפעה מכרעת לגמרי.

ועדת החקירה, ג'ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

7391

הדבר הבא בחשיבותו כ-7 לחודש

ד. אלעזר:

מתחיל בשעות הצהריים.

המשיך ב.צ.מ.

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

אלעזר (המשך): הדבר השני, בעל החשיבות ב-7 בחודש התחיל בשעות הצהריים

כאשר אני אצלי מקיים התיעצות בהערכות לגבי ההשמך

ומגיע למסקנה כיצד להעריך.

היו"ר אגרנט: מתי זה?

אלעזר: בשעות הצהריים, בסביבות השעה 1.00 בצהריים, על המשך

הפעילות שלנו בפיקוד הדרום.

היו"ר אגרנט: אתה מגיע להחלטה?

אלעזר: כן, אני מבשש את ההנחיות שלי לפיקוד הדרום. ובשעה 13.10

אני אומר את ההנחיות האלה בטלפון לאלוף פיקוד הדרום.

ההנחיות שלי, כפי שאני מתמצת אותן עכשיו, אינני מצטט אותן, הן: לחלק את

חיל האויר לשני מאמצים, לפיקוד צפון ולפיקוד דרום, ולעבוד בו-זמנית במאמץ

מפוצל של חיל האויר לשני חלקים.

לנדוי: לא הבנתי, זו הגיזרה הצפונית והגיזרה הדרומית?

אלעזר: לא, פיקוד הצפון ופיקוד הדרום.

לנדוי: הלא כבוקר החלטת להעביר את המאמץ של חיל האויר לפיקוד

הצפון?

אלעזר: עכשיו צהריים, בבוקר החלטתי והוריתי לו להפסיק את תקיפת

הסילים ולהעביר מאמץ עיקרי לצפון. עכשיו הצהריים

אני אומר לו "חלק לשניים, עבוד בשני מאמצים, גם בצפון וגם בדרום".

בנצל: למי הורית את זה?

אלעזר: גם למפקד חיל האויר ובהנחיות אני גם אומר את זה לאלוף

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

פיקוד הדרום. אגב, לחיל האויר אפשר לשנות מדיניות תוך זמן קצר, תוך שעות. דבמשך המלחמה אני הרבה פעמים עשיתי את זה, אני תוך שעות אומר לו "עכשיו רכז למעלה" או "עכשיו רכז למטה".

לאלוף פיקוד הדרום אני אומר שצריך להגיע למצב שיש לנו קו הגנה וצריך אמת לייצב קו הגנה, ובהנחיות אני מבהיר לו, שצריך לייצב קו הגנה אחורי, ויחד עם זאת להחזיק בעמדות הקדמיות שבהן אנחנו עדיין מחזיקים. אני גם מפרט את זה יותר לפי האוגדות ואז ברור שלפי האוגדות כוחות של 162 מחזיקים בעיקר את העמדות הקדמיות, אוגדה 143 צריכה לשמש את הקו העורפי, זהו קו הרוחב ססה - מיצרים, ואוגדה 252 בגיזרתה מחזיקה גם את הקו העורפי וגם את העמדות הקדמיות, כי שם ההבדל פחות חריף.

היו"ר אגרנט: זה בדרום, בגיזרה הדרומית?

אלעזר: כן. אני גם בהתייחסות הזאת וגם לאלוף פיקוד הדרום מבהיר את ההנחיות האלה כהתאם לחפיסה הכוללת שמוצאת את כיוונה בהגדרה ש"אני רוצה קו. ייתכן שהמצרים ישכרו עליו את הראש. נכה אותם ונעבור להחקפת נגד". אני אומר את הקונצפציה הזאת, כי היא הדריכה אותי בכל הדיונים שכאו לאחר זאת במשך ה-7 לחודש, ובעצם זאת התפיסה שאני הייתי דבק בה כיום הזה, השביעי ובשמיני, ובעצם נשארתי נאמן לה עד ביצועה ב-15 לחודש.

אני רוצה להדגיש, שאחד האלמנטים בחפיסה הזאת היה שאנחנו נהיה במערך הגנה, יהיה לנו קו עורפי שבמקרה של צורך או לחץ אויב נוכל לסגת אליו, ההגנה צריכה לאפשר לנו שיפור במצב לצורך מעבר להחקפת נגד, ואת"כ לצליחה. יחד עם זאת אני משתדל שלא יהיה ויתור מרצוננו על שטח, ולכן אני אומר - הגנה שיש לה קו עורפי והישארות בעמדות הקדמיות.

כתוצאה מן הגישה הזאת אני לא מאשר כמה רעיונות שבאים

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

אלי מפיקוד דרום על ביצוע פעולות התקפה מוגבלות. היו איזה רעיונות ב-7 בחודש אולי לעשות גיחה אוגדתית למקום זה או אחר. אני בשלב ההוא רואה את הגיחות האוגדתיות האלה כבלתי חכמות. בלתי חכמיות - כי הן אינן מחזקות את ההגנה ואין בהן ריכוז מאמץ החקפי. במבט לאחור אני חושב שזו החלטה נכונה.

באותו יום, ה-7 לחדש, בשעה 14.25 חוזר שר הבטחון מפיקוד

בפיקוד הדרום ומתנהלת בינינו שיחה, כששר הבטחון לי "אני אומר לך מה אני מציע, לשמוע את הסכמתך קודם, ואני מניח שזה יהיה מוסכם". שר הבטחון אומר שיש בדעתו ללכת לראש הממשלה ולהציע לה ולממשלה את ההצעה הבאה. ההצעה הבאה היא ייצוב קוי הגנה עורפיים, סליחה - לא עורפיים, אלא עמוקים, ברמת הגולן ובחזית המצרית. כשברמת הגולן הכוונה למעין קו אחרון, מה שאנחנו בז'רגון של הדור קוראים "המדורגה האחרונה", כלומר, הרכס האחרון של הרמה או הרכס הראשון שמעל העמק.

ידין: הרכס המערבי ביותר.

אלעזר: הרכס המערבי.

ולבני התעלה הוא אומר "זה לא קו חח"ם, אלא קו הרוחב ופחות מזה", כלומר, זה הקו של מידחה - ג'ידי, או פחות מזה - המעבריים וההריים. שר הבטחון השתמש בשיחות האלה בכינוי "לעלות להריים", וזה כמובן הגדרה כללית.

שר הבטחון מדגיש לא להישחק על הקו הקרמי, לפנות את הכל. מי שיכול לפרוץ - שיפרוץ, הכוונה לפרוץ אחורה אלינו.

ידין: לפרוץ מהמערבים.

אלעזר: כן. "מי שייחרג - שייחרג, מי שלשבי - לשבי. ובלבד לייצב

קו הגנה עמוק.

7395

במ

19

- 14 - 20 -

ועדה החקירה - ישיבה קל"ב

31.7.74 - בוקר

העוד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

באיזה שעה זה היה?

נבנצל:

זה מתחיל ב-14.25.

אלעזר:

הוא מודאג ממפרץ סואץ, מהירידה לכיוון שרם) א-שייך, והוא

משלים את הקונצפציה הזאת בהגדרה "זוהי המלחמה על ארץ ישראל. הם לא יגמרו
את זה פה, הם ילכו הלאה. הם אשפתא יסכימו להפסקת אש ובעוד חודש הם יתחילו
עוד פעם עם המרוקאים הירדניים. כל העולם הערבי יתגלגל עכשיו".

אח"כ רשמה תכ

21.
ח.כ.

ועדת החקירה-31.7.74
ישיבה קל"ב - בוקר

העד - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

באשר למפרץ, לדעתו צריך להחזיק את שרם-אשייך, עם הסבון לארץ, עם חסימת קרובה לשרם-אשייך. השר אומר: איני אומר כי צריך לברוח, אבל צריך לעשות הכנות. נצטרך בהדרגה לפנות את כל הקו הזה, כולל את הנפט, להתייבב בקו של קבע ולבצר אותו. במקום קרוב לשרם-אשייך עם המיצרים המערביים שלו, עם או בלי סנסה קטרינה, והוא לא מאמין שבמסה שהולכת - הכוונה למסה המצרית - נוכל להחזיק עם 40-50 סנקים, שהוא סדר הגודל שיש לנו בגזרה הזו. *

באשר לירדן, הוא חושב שירדן כן תכנס וצריך להתכונן לקבל אותם, והוא גם מצביע על בעיה פוטנציאלית של האוכלוסיה הערבית בתוך הארץ,

נבנצאל: האם אתה מקריא כל מה שהוא אומר?

ד.אלעזר: לא, לא, אני קמעט ולא מקריא.

נבנצאל: זו קריאה סלקטיבית?

ד.אלעזר: סלקטיבי לגמרי.

נבנצאל: אלה דברים כל-כך חשובים, האם לא כדאי להקריא הכל?

ד.אלעזר: אמרתי בראשית דברי, לקרוא את הפרוטוקולים של הימים האלה, - אתם הרי תקבלו אותם.

נבנצאל: אני מחכוון רק למה ששר הכסחון אמר בהזדמנות זו.

הער - רא"ל(מיל) ד.אלעזר

ד.אלעזר: כשצטטתי, אמרתי שאני מצטט. יחד הדברים אפילו לא צטטות. אני מקריא באופן סלקטיבי, אחס יכולים לקרוא את הכל. בכל מקרה, אני מקריא מה שאני חושב שמבטא את ההשקפה, ואני לא מחכוון להוציא דבר מחוץ הקונטקסט שלו, כדי שיקבל משמעות אחרת, ואני מקווה שזה לא קורה לי.

לנדוי: האם זה מהקלטה או מרשום הקל"ש?

ד.אלעזר: אני לא זוכר. יש כאן גם מזה וגם מזה.

ידין: אם הבנתי אותך נכון, מה שאתה אומר אינו מבוסס על זכרון.

ד.אלעזר: מה שאני אומר מבוסס על ציור, וגם על זכרון.

ידין: אתה אומר שזה היה ב-14.25. הדבר היחידי שיש לנו פה ביומן פקוד דרום, ב-12.00 בצהריים, אז היה שם שר הבטחון, וכאן כתוב: שר הבטחון לאלוף (מישהו רשם שם): בהחלה כתוב, ובסוגריים כתוב: הכל מחוק. הלאה כתוב ששר הבטחון אומר לאלוף: לבנות קו על יציר הרוחב, ולנסוח לפנות את המעוזים על-ידי הסחננות בלילה. זה פחות או יותר מתייחס כנראה למה שהוא חשב שם, לפני שהוא חשב שם. בתחילה כתוב: הכל מחוק, אך כנראה שזוהי השיחה לפני שהוא משוחח איתך, ב-12.00 בצהריים בפקוד דרום.

ד.אלעזר: נכון. במשפט שהוא אומר - את זאת לא הקראתי, אך יש גם משפט כזה - "להשאיר פצועים!" כאן הכוונה למעוזים כמובן. לא הקראתי זאת, כדי שלא לחטוא למשמעות. הוא לא התכוון להשאיר פצועים כחזית אלא במעוזים, את מה שאי אפשר להוציא.

7398

.23.

ת.כ.

ועדת החקירה-31.7.74
ישביה קל"ב - בוקר

הער - מא"ל (מיל) ד.אלעזר

אני מצטט שוב מאותה שיחה, וזה צטוט: ממה אני מפחד

יותר מכל בחור ליבני...

את זאת אומר שר הבטחון?

ידין:

כן. "ממה אני מפחד יותר מכל בחור ליבני, שמדינת ישראל
תשאר בסופו של דבר, ללא מספיק נשק להגן על עצמה. לא

ד.אלעזר:

חשוב היכן יהיה הקו.

האם הוא אמר באופן מוחלט שהיא חשאר, או שהוא רוצה
למנוע זאת?

הי"ר אגרנט:

הוא חושש מכך

לנדוי:

"ממה אני מפחד יותר מכל, שמדינת ישראל תשאר בסופו

ה.אלעזר:

של דבר ללא נשק, לא חשוב היכן יהיה הקו. לא
יהיו לה טנקים, לא מטוסים, לא אנשים. חשוב להגן על ארץ-ישראל". כלומר
הכוונה היא שנסיגה לקוים יותר עמוקים, ימנעו את הסכנה הזו שלא יהיו
טנקים, מטוסים ואנשים, ואז על-ידי נסיגה יותר עמוקה, אפשר יהיה לשמור
על טנקים, מטוסים ואנשים.

אני בשיחה הזאת אומר לשר הבטחון, שאני לא חולק

על ההערכות שלו, שאמנם אפשר להגיע למצב החמור, ולכן גם אני מגיע למסקנה
שצריך לייצב קוים עמוקים, אלא שאני רואה את הקוים העמוקים כקוים עורפיים
ואלטרנטיביים למקרה שיקרה הכי גרוע. אני אומר לו שהתרשמתי כי לסורים יש
פחות הצלחה מאשר הוא חושב, ואני לא חושב שזה הקו האחרון של רמת-הגולן.

מה פירוש המילים האלה? האם זאת אומרת שהם הגיעו לקו

לנדוי:

האחרון?

העד - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

ד.אלעזר:

לא. פירוש הדבר, בשתי החזיתות כפי שהתברר אחר-כך, ואת זאת אפרט יותר מכחינת הכלל הגישות, כישיבה אצל ראש הממשלה - שאיני יכול לומר שזה לא יקרה, אך הגישה שלי בנויה על בניין קויס עמוקים, המסך הגנה בשטח שיש לנו. אני נגד נסיגה בצוגנית שלנו לקו העמוק. אני בעד להלחם ככל האפשר קדימה בינחיים ואני בעד התקפות נגד ב-8 לחודש.

לנדוי:

את המילים האחרונות שם, על רמת-הגולן, לא הבנתי.

ד.אלעזר:

האם זאת אומרת שאינך חושב שזה הקו האחרון ברמת-הגולן?

ד.אלעזר:

כן.

לנדוי:

מה רציחה לומר בכך? פשוט לשם הבנת המילים האלה.

ד.אלעזר:

שאני לא חושב שאנו מגיעים לקו האחרון, - שנגיע למדרגה הזו.

לנדוי:

זהו.

ד.אלעזר:

אני אומר שלסורים יש פחות הצלחה, ואני לא חושב שצריך

להתייצב על הרכס המערבי, אלא להחזיק מקומות קדמיים.

"כמו כן אני/בעד לסגור על-יד שרם-אשיין. אני בעד לסגור על-יד ראס-סודר".
כלומר לערוך את הקרב במגמה שהמפרץ כן ישאר בידינו.

אולי בשיחה הזו אני יכול להבהיר את עצמי קצת יותר

בעוד צטטה מדבריי: "אני בכל זאת לא רואה את הקויס שאנו מייצבים אותם כגבול של קבע. אין לנו חלוקי דעות שצריך לייצב את הקויס, אך זה בכל זאת צבא מצרי, יש לי תקווה שאם ינסה לחקוץ, הוא ישבצר את הראש. אנו ניחן הרבה אומר, נערער אותך, ואז יש לנו שתי אוגדות - אריק וברן - וננסה לתקוף החקפת נגד מסיבית. זה במקום לסגת למיצרים (אני מוסיף ולא מצטט).

הער - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

כ-14.50 מתקיים דיון אצל ראש הממשלה.

ידין: תסלח לי, אני רוצה לשאול אותך כאן שאלה: לא ראינו

עדיין את ההקלטות של השיחה הזו, או איזה שהוא חומר. כאן אני רוצה לשאול אותך שאלה: אני במקרה הייתי נוכח בשיחה הזו, ונדהמתי אז, - נדמה לי ששר הבטחון חזר אז עם זאבי-גנדי, - מה שאתה מן ההתרשמות שלהם שם. מה שאני רוצה לשאול עכשיו הוא, האם מה שאני עומד לומר עתה נמצא שם או אינו נמצא שם. לא החערבתי בשיחה, אך קראתי לגנדי הצדה ושאלתי, איך זה אחס מטילים זאת... .

ד.אלעזר: על-כך דלגתי כאן.

ידין: מה שאני רוצה לומר הוא, שהתשובה של גנדי היחה,

שאתם פה לא יודעים מה קורה שם (כך בערך אמר). אנחנו עכשיו חוזרים מפקוד הצפון, (ואיני יודע אם זה נמצא בשיחה) ודן לנר אמר לי ולשר הבטחון: הכל אבוד. האם יש דבר כזה בהקלטה או משהו דומה לזה?

המשך רשמה י.ע

אחרי ת.כ.

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

העד: רב-אלוף דוד אלעזר

יע.

7401

ד. אלעזר: יש משהו דומה לזה, אין כל הפירוט שאתה אומר

אותו, יש זכות ש ביני ובין גנדי שהוא ישנו

כאן, ואני יכול לציין אותה. אני אקרא מה שכתוב אצלי, אלה הרשימות שלי

שאני קורא אותן, לא הכל ציטטות, אלה רשימות שלי, לעצמי, ואני קורא

אותן,

ידין: רגע אחד, השיחה הזאת, שהוקלטה,

ד. אלעזר: חיכף חשמע.

ד. אלעזר: הקריאות בחדר המלחמה, אחרי שהולך שר הבטחון

הן של הערכה פסימית מדי, חוץ מגנדי שהיה

אחו בשטח ואומר, אני לא חושב ששלו פסימית, אני חושב שאתם אופטימיים מדי.

גנדי אומר. גם כשחזרתי מרמת-הגולן ראיתי כי פה יש אופטימיות יתר. וגם אחרי

סיני. אולי אני גם נמצא תחת אותה השפעה, אומר גנדי. אחר כך יש פה שיחה

ביני ובין גנדי, וגנדי מסביר לי, שהמצב חמור, כי כשהוא סייר עם השר

הוא שמע קצינים במקום, וקצינים מהקו, זה מה שגנדי אומר, במקום ומהקו

שהוא חושב שהמצב יותר חמור ממה שפדווחים לרמטכל.

ידין: הצטטה הזו, שהכל אבוד, בענין דן לנר

יש לך אותה ?

ד. אלעזר: לא, אצלי לא, יכול להיות שאצלם כן.

אני לא זוכר את כל הרשימות.

בכל אופן לאחר מכן יש לי שיחה נוספת עם גנדי,

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

הערך: רב-אלוף דוד אלעזר

7403

ועדה החקירה, ישיבת קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

הערד; רב-אלוף דוד אלעזר

7403

היו"ר אגרנט:

ידין:

אני חושב שאפשר לסכם את הנושא הזה,

שאנו מביעים לידי הבנה, שמכל הדברים שאמר

רב-אלוף דוד אלעזר, משתקפת הרגשת החומרה הרבה של חלק מהקצינים וכו',

שראו את המצב באותו יום. האם אפשר לאמר כך ?

ד. אלעזר:

זה לא רק עד ה-9 בחודש.

ידין:

גם ב-9 לחודש.

ד. אלעזר:

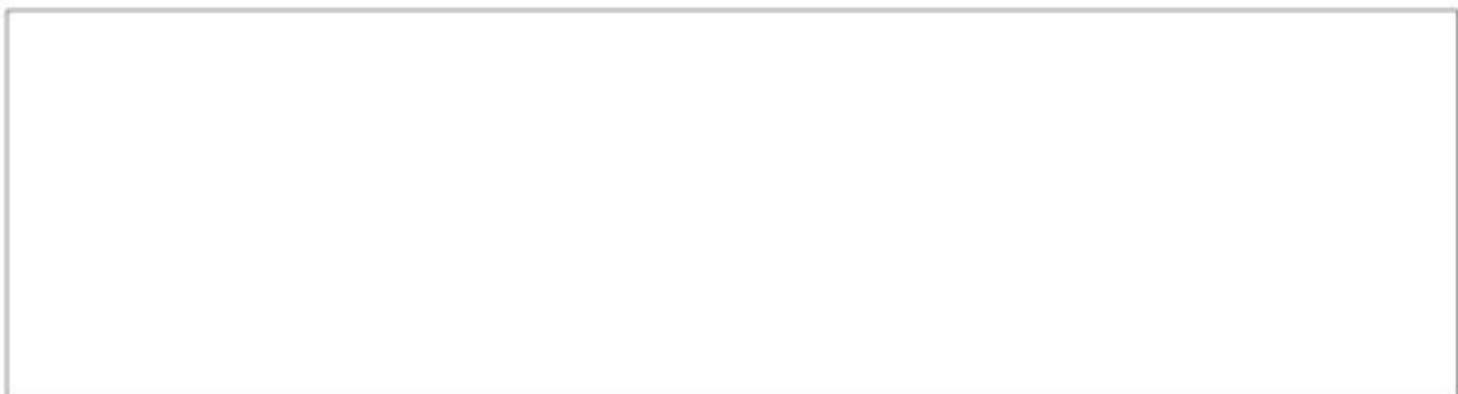
גם ב-9 לחודש.

ידין:

יהיה נכון לאמר את זה כך בתור אינדיקציה ?

ד. אלעזר:

לא רק. כן ולא.

ועדת החקירה ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

העו: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

7404

ד. אלעזר: טוב, אז אני כמודע מדלב על איזכור הדברים

האלה.

אני חזרתי לענין זה של גנדי, כי לפי שאלתך, אגב, אם כבר דברתי על השיחה עם גנדי, כעבור זמן קצר באה אלי ההצעה מפקוד דרום, שקודם הגדרתי אותה כביחה אוגדחית, ואז אני קורא לגנדי ואני אומר לו, וזה רשום אצלי, אם אתה אומר לי שלמטה יותר פסימיים מאיחגו, תיראה איך הם מציעים לי לעשות החקפות לא מחושבות. הכוונה שלי היחה להצעה של חלק, אפילו לא אוגדה שלמה ב-7 בערב, פקוד דרום חשב שאריק אש יכול לחקוף עם כ-100 סנקים, וזה אפילו לא כל האוגדה שלו, ואת זה לא אישרתי.

לנדי: ואלוף הפקוד הזדהה עם ההצעה הזאת ?

ד. אלעזר: אלוף הפקוד הציע לי,

ידין: הציע מה, לא לעשות זאת ?

ד. אלעזר: כן לעשות זאת.

ידין: כן לעשות זאת ?

7405

ועד החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

כחוב גם איפה לתקוף ?

לנדוי:

(מעייין במסמכים) אתה באמת נוכח (פונה לידין)

ד. אלעזר:

שם בשיחה הזאת על 100 סנקים, "ידין שואל

אוחי מה דעתי ביחס להחקפה של 100 סנקים, "ואני פוסל את זה ואני אומר אני

אשים פה את אלברט, אתגבר את המארבים, ואת אריק,

זאת היתה התקפה לחלוץ המעוזים ?

לנדוי:

או משהו אחר.

אני לא חושב שזאת היא התקפה על חילוץ

ד. אלעזר:

המעוזים, כן, יכול להיות שאתה צודק

אריק בשלב מסויים הציג הצעת התקפה כזאת לחלוץ המעוזים, יכול להיות

שזאת אותה ההתקפה.

באיזה שעה השיחה הזאת עם אלוף פקוד הדרום ?

ידין:

זה בסביבות השעה 3.20.

ד. אלעזר:

אני רוצה לקרוא לך, פשוט כדי להצליח

ידין:

את האוזן, אנחנו קבלנו פה איזה סינופסיס

מאלוף פקוד הדרום, בין 3 ל-16, כלומר בין 3 ל-4, אריק מציע

ששתי ואוגדות יחקפו נגד מצפון לחיץ. האלוף מתנגד לתכנית, כי האויב

יושב משני צדי התעלה, בלילה קשה, לא סומך על הגשרים שלהם, אצל ברן

יש גשרים, ואריק ביוקון. תכנית האלוף: - ברן צולה ואריק מנקה

דרומה,

סליחה, באיזו שעה זה ?

ד. אלעזר:

7406

ועדה החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

.15.44

ידין:

דרומה ויצלה בניסן, כלומר בסואץ

הדבר הלוי ממני, מחר בבקר. זאת אומרת, אם זה נכון, או חאם זה לא נכון,

חאם פה מדובר על החכניה של אותו יום, או כבר למחרת?

אני לא מזהה את זה.

ד. אלעזר:

לא מזהה, כלומר, מה שאתה אומר כפגע

ידין:

זו הצעה מפקוד הדרום לתקוף באותו יום אחר-הצהריים.

כן, אני לא מזהה שזה חופף לזה, אבל אני

ד. אלעזר:

לא מייחס הרבה חשיבות לשלב הזה, צא בהקשר

ל-8 לחודש, כי השיחה המכרעת על ה-8 לחודש מתנהלת בלילה בפקוד הדרום.

אני רציח להכין, כי פה כיומן לא מדובר,

ידין:

חראח למעלה, 13, אריק מציע לחקוף עם חשיכה.

לנדוי:

האלוף מתנגד, בגלל חוסר סכויים לקבל סיוע

אווירי.

בסדר, זה אחד. עכשיו אני מבין שבערך ב-3

ידין:

ישנה השיחה של 071531, האלוף עם המטכל

לסקוב:

מבקש סיוע אויר חזק... מחכה לערב להצטברות

כוח... יורד עם ~~אלוף~~ ^{אכיון} דרומה ודופק מה שעבר... יורד אח הגשר

7407

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העו: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

לסקוב:

עובר את הגשר... .

ברן חוקף על לקט ולסחים ועושה פ "צפניה"

גדול, זה למחרת.

ד. אלעזר:

יכול להיות, אני לא מחזיק את הסטנוגרמה

המלאה, יכול להיות שהיה דבר כזה.

אמאצא נכנצאל:

אריק רצה עוד בלילה לשוח פעולה, בחשובה

לזה דבר גונן על התכניה שלו לגבי ברן למחר.

ידין:

אני פשוט בנקודה מסויימת רציתי להבהיר,

כשאתה אומר שאלוף גונן חמך בהצעה לחקוף

באותו יום, כן? לפי הדברים שאתה אומר, בשלב מסויים, ב-15.20 בערך

כאילו גונן חמך בהצעה הזאת לחקוף, נכון? כך אני מבין.

ד. אלעזר:

אני בענין זה, אמרתי, אין לי פה

סטנוגרמה מלאה, אני יכול לאמר רק

מה שרשום אצלין וזה כך. לאחר מכן אני מקבל קריאה טלפונית ואני מבין

ששמוליק הולך על התכנית של אריק, הוא רוצה לחקוף, הוא רוצה עוד בערב

לקחת את אריק ולחקוף החקפת נגד. ופה אני מעיר לגנדי ואומר לו: "אתה

אומר שאנחנו אופטימיים, תראה מה נעשה למטה, הם רוצים לחקוף עוד הערב."

ידין:

בסדר, את זה הבנתי.

זה כנראה פה לא מסתדר, כי תחת 1300 כתוב

אריק מציע לחקוף עם חשיכה, האלוף מתנגד, 1340 כתוב, האלוף מוסר לאריק

שתכניתו לא אושרה,

7408

ועדה החקירה, ישיבה קל"ב

7.74.31, ישיבת בקר

הער: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ד. אלעזר:

יש לי לזה הסבר.

אני אומר שמוליק הולך על תכנית של אריק, יכול להיות שהוא לא הלך על תכנית של אריק. יכול להיות שמה שגורודיש אמר לי זו באמת תכנית שונה, ואני התרשמתי שהוא קבל את התכנית של אריק. הוא הציע לי תכנית תקיפה לאותו ערב. אני בטוח שהציע לי תכנית תקיפה לאותו ערב. יכול להיות שאני חושב שזו אינסטרפציה שלי שהוא שוכנע על ידי אריק ובעצם הוא לא שוכנע על ידי אריק אלא שזו תכנית שונה. זה יכול להיות ואת זה אני אינני יודע.

ידין:

אני רק רוצה לסכם, לענין הזה, אני לא רואה

פה, אין פה בסווי לשיחה הזאת ב-13.30

שהוא רוצה לחקוף, זה בסדר,

ד. אלעזר:

זה שהוא רוצה, זה בטוח.

ידין:

אני מבין.

ד. אלעזר:

כי גם אחת שואל אותי מה אני עושה בקשר לזה.

ידין:

ברור.

ד. אלעזר:

אני יכול להוסיף פה קטע עוד בענין הזה. שאני אומר לגורודיש, מה שאתה מציע זה לקחת את אריק, שהוא אחד משני היחידים שיש אצלך רענניס, להכניס אותו לקרב לילה לאורך של 40 - 50 ק"מ, אני חושב שיהיו שם הלילה, עוד איזה 200 טנקים מצריים, מול 200 טנקים עם הרבה ארטילריה,

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

7409

לסקוב:

להקריא לך את החמשך ?

ד. אלעזר:

זה משובש לי, (ממשיך לצטט) אנחנו מחסלים

את רוב הכוח, אך יש לנו גם כן אבידות

הבקר מוצא אותנו שם בעכוכיה כזו או אחרת, אך נמשכת אצלם הצליחה, אנחנו

נבלום אותה, אריק ייערך כמו שאלברט היה שרוך אתמול, ואז תימשך המלחמה

עוד יומיים, בעוד יומיים לאריק יהיה מה שיש היום לאלברט.

כלומר נטיש גם את אריק, מבלי שיהיה הישב משמעותי. ואני גם היום

חושב ככה. אבל מה לעשות בדיוק ב-8 לחודש זה מוצא את בטויון אחר כך בשיחת

ערב שיש לי אחר כך עם מפקדי האוגדת.

כלומר אני חושב שזו היתה החלטה נכונה

שלי לא לתת להם לעשות את זה.

אני חוזר לשיחה אצל ראש הממשלה ב-14.50.

אני, אגב רואה שיש לכם שקלוטיס.

לסקוב:

מקטע הזה גונן כפי הנראה

אין לו רישום, עכשיו, חשב שאמר משהו נגד

עצמו, עכשיו זה ברור מאיפה זה בא.

המשיך. ב.צ.ס.

ועדת החקירה - ישיבה קל"ב

ישיבה קל"ב - בוקר

לפני 10:10 ישיבה יע

במ

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

נבנצל:

אמרנו לך קודם שהוא הגיש - ידין הזכיר זאת - הוא הגיש סינופסיס, זה הכל בא מגונן.

ידין:

אבל השיחה הזאת שישנה אצלנו מיומן החמ"ל לא הוכנסה בסינופסיס, השיחה הזאת מתקיימת ב-15.31. היא ישנה אצל יואב, בחומר של יואב.

לסקוב:

בעמ' 4 - 5.

ידין:

היא בסינופסיס הזו איננה.

לנדוי:

לא ברור מי אמר מה.

ידין:

בסינופסיס זה לא מופיע, השיחה הזאת אינה מופיעה.

אלעזר:

אני אומר את זה מזכרון, אבל מהזכרון אני גם אומר באיזה שהוא מקום "יש לנו שתי אוגדות בין התעלה לחל-אביב, אני לא מהמר עליהן", גם זאת אני אומר באיזה שהוא קונטקסט.

ידין:

אתה אומר לו "אם לא הולך עם אריק - אין לנו יותר כוחות".

אלעזר:

ב-14.50 מתחיל הדיון אצל ראש הממשלה, שלא הייתי נוכח

בראשיתו, אלא הצטרפתי אליו אח"כ. ושר הבטחון לפי בערך

הפרוטוקול - ואני לא רוצה לצטט את הפרוטוקול - מציע/מה שהיה בשיחה הקודמת אצל ב"כור".

לנדוי:

מי השתתף שם, ראש הממשלה, שר הבטחון ואתה?

ידין:

זאת לא ישיבת ממשלה?

אלעזר:

לא ישיבת ממשלה, אני אומר מהזכרון, שזה קבינט המלחמה המצומצם שהיה נמצא מדי פעם. אני חושב שגם השניים גלילי

14
/

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

ואלון נוסף לדיין וראש הממשלה.

אני פה, ברשותכם, רוצה להקריא עוד דבר בחוספת למח שרב אלוף ידין אמר, כשהמדובר במעוזים. אז בהחלט מדובר במעוזים, אבל לא רק במעוזים. כי שר הבטחון שם, ואני מצטט מהפרוטוקול:

"אני מציע כי הלילה ניתן הוראה לפנות את העמדות חוץ

מ, בודפשט".

ידין: זה המעוזים.

אלעזר: זה יכול להיות שחכוננה למעוזים. אני ממשיך "צריך לפנות

את הקו לא בחקוה לחזור אליו, אלא לסגת לקו המיצרים. קו

המיתלה יש לו יתרונות". כלומר, זה נכון שהוא התכוון למעוזים, אבל הוא

בהחלט מתכוון לא רק ללעוזים, כי הוא מדבר גם על קו המיצרים והמיתלה.

ידין: אפשר לפרש את זה כקו הרוחב או לא?

אלעזר: קו הרוחב זה פלוס, זה גם מזרחה. אני אומר את זה כרגע

כלי לזכור אם זה ב-7 או ב-9 בחודש. שר הבטחון איננו

קובע בדיוק קו. בשלב מסויים הוא אומר - כאשר אני מזכיר שיש בעיה של רפידים

ואום-חשיבה, שני אלמנטים בעלי חשיבות גדולה - שר הבטחון אומר "עם או בלי

אום-חשיבה ורפידים". כלומר, קו שאתם תחליטו שהוא טוב, אתם יכולים להחליט

עם - יהיה עם, אתם לא יכולים עם - יהיה בלי. אין לו הגדרה מדוייקת של

הקו, אבל זהו קו המיצרים ומזרחה ממנו.

לנדוי: רפידים זה הרבה מזרחה ממנו.

אלעזר: רפידים זה באמת ה-9 לחודש, ואני לא רוצה להכנס לזה.

בדיון הזה שר הבטחון מוסיף כעין מכה לצורך הנסיגות

העדות רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

גם את האימרה "לא הערכת די את כוח האויב ואת המשקל הלוחמתי שלו, והגזמתי בהערכת הכוחות שלנו וביכולתם לעמוד. הערכים לוחמים הרבה יותר טובים מאשר קודם ויש בידיהם נשק רב. ברגע זה לא צריך לקוות כי נוכל לעשות התקפת נגד". אלה דבכיון של שר הבטחון.

בעקבות הדברים האלה אני קיבלתי קריאה לבוא לפגישה הזאת.

צלצל אלי תח-אלוף ליאור, סיפר לי בסלפון בקצרה במה הדיון והיכן זה עומד והזעיק אותי לבוא לדיון ואני הצטרפתי לדיון הזה.

אתה ציטטת כעת מתוך פה שליאור לך?

נבנצל:

מתוך הפרוטוקול, דברים שנאמרו - ואמרתי כבר קודם - שלא בנוכחותי.

אלעזר:

אני נכנסתי לדיון הזה בשעה 16.00. אני אומר שהדיון הוא פעבר לתחום החלטות הסקטיות ולדעתי אנחנו עומדים בפני החלטה גורלית וכאן אפשר לעשות טעות. אני מציג שלוש אפשרויות לדיון בכדי להסביר מהי ההצעה שלי. אני בא לדיון לזה לחלוק על הצעתו האופרטיבית הקונקרטית של שר הבטחון. אני עושה את זה בלי להגיד בדיון הזה אף לא פעם אחת שאני מתנגד לשף הבטחון, אבל אני מציג אלטרנטיבה שונה. והיות וזה מופיע בעוד כמה מקומות, אפילו במקום אחד יש קליטה שרב אלוף ידין אומר "התבטחתי שדוד קיבל את דעתו של שר הבטחון ב"כור", ואז מישהו - נדמה לי גנדי - אומר לו, לא, דוד לא אומר לשר הבטחון שהוא מתנגד, אבל כשהוא בעדהוא נותן פקודה, אם הוא לא גחן פקודה - סימן שהוא לא קיבל את ההצעה". ואני בחלט נמנע בדיונים האלה מעימות עם שר הבטחון.

אולי כרקע אני אומר מסתו על מערכת היחסים ביני ובין

שר הבטחון, דבר שאני, לצערי, לא העדתי עליו בכלל, על יחסי העבודה בין שר הבטחון וראש המטה הכללי. ולו העדתי הייתי אומר כמה דברים שלא חושפים

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

את מה שכתוב בדו"ח החלקי שלכם על יחסי שר הבטחון והרמטכ"ל, אבל על זה לא היחה לי עזמנות לדבר בכלל.

שר הבטחון בשלבים האלה הוא לא רק מפקדי לשעבר והשר שלי, הוא שר הבטחון של ששת הימים, הוא גם איש בעל אוטוריטה ואני מקבל אותו כאוטוריטה ובדיננים האלה וברגעים האלה אנחנו עוסקים בנושאים שהם תמצית הייה של מדינת ישראל מצד אחד, מצד שני דברים שאין בהם אפשרות להיות בטוח שאתה צודק או לא צודק, כי אלה הערכות, ולכן גם בדיון הזה אני אינני יכול לפסול את דעתו של שר הבטחון מכל הסיבות שאמרתי, אבל אני בסופו של דבר, עם כל כובד האחירות, מציע הצעה שונה, ובמבט לאחור היום אני חושב את ההצעה הזאת לפתרון הנכון.

אני מגדיר את האפשרויות בדיון הזה כשלוש:

- (א) קו זמני לפני המיצרים ויציאה ממנו להקפת בגד, עם, כמובן, בניין קו עורפי, שעל זה כמובן אין חילוקי דעות שצריך לבנות קוים עורפיים.
- (ב) קו עם חשימה אמצעית טובה במיצרים, שזו נסיגה עמוקה עם חלומים כבדים. כלומר, ללכת ישר לקו העמוק, שהוא קו טוב, אינני חולק על זה. אבל צריך לוחר באופן רצוני על שטחים ולקבל כוחות.
- (ג) האפשרות השלישית זה בעצם מה שמציע פיקוד דרום, זה לתת להם אישור לחקוף מיד, עוד הלילה, שזו אפשרות שאני מציג אותה די רטורית, כי אינני מתכוון לקבל אותה.

אני חוסך בדיון הזה באפשרות הראשונה שהצגתי, והיא

בנויה על זה שאנחנו נאחזים במקום שאנחנו נמצאים. אנחנו כן מצינים את הקו העורפי, אבל ב-8 לחודש, בדיון הזה אני עוד לא אומר בדיון 8, ה-8 לחודש או ה-9 לחודש, לצאת להתקפת בגד. ואני אומר "אני בעד אפשרות של כן התקפת בגד, לא על התעלה, אלא על ריכוז הכוח שכבר עבר". כלומר, אני לא רוצה

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

לכבוש את החעלה עצמה, אבל השמדת כוחות שצלתו כבר. אני אומר "אני רוצה לרדת לאדם-חשימה, וייתכן שעם 200 - 300 סנקים פלוס חיל אויר נוכל לנסות ולשבור את הכוח שחצה, ואחרי זה להתייצב עוד פעם בקו", הכוונה לקו קומי, "אם זה יצליח - אנחנו במצב פתיחה טוב", מצב פתיחה - כי אני כל הזמן חושב שצריך יהיה בסופו של דבר לצלוח ולחכריע את הקרב שם, "אם זה לא יצליח - זה לא פטלי, יישאר מספיק כוח על מנת לסגת למעכרים, ושם להסתגר".

במלים אחרות, יכול להיות - אני אומר עכשיו - שנגיע למה

שאומר שר הבטחון, אבל א) כדאי לנסות התקפה נגד ולהמנע מזה, ואפילו אם זה לא מצליח - את מה שהוא מציע אפשר לנסות גם אח"כ.

שר הבטחון מקבל את דעתי בסיכום הדיון הזה, והוא אומר

"אין חילוקי דעות, כי יש לעשות" וזה בכון - הכוונה להכנות לנסיגה העמוקה, "אני מציע שהרמטכל יסע לחזית הדרום (זה מה שביקשתי, שיתנו לי לרדת ולהחליט שם) ואם יגיע שם להחלטה לחקוף - אני בעד. את ההימור הזה - הוא אומר - אני מקבל".

אח"כ רשמה תכ

הער - רא"ל(מיל) ד.אלעזר

נבנצאל:

איך זה עולה בקנה אחד עם מה שאמר קודם? אם אמרת
שהקו העורפי צריך להיות חזק, זה הצד המשותף, ולכן
הוא מקבל את ההמור הזה, או שהוא שינה לגמרי את הטעון?
אם מותר לי לומר, לפי מה שהדגשתי כעת, אך אולי
לא הבנתי זאת נכון, אמרת שאת הנחות ה זה אתה מכוון לקבל. ה זה,
פירוש הדבר שבו בזמן שגם הרמטכ"ל הוא בדעה שיהיה קו עורפי חזק, אז
צפוי את ההמור הזה אני מקבל.

ד.אלעזר:

ברשותך, אני לא רוצה לעסוק בפירוש דבריו של שר
הבטחון. אני מקפיד על-כך בכל עדוטי. אני רק מצטט
את שר הבטחון, אך לא עוסק בפרשנות שלו.

ידין:

נדמה לי שזה מתקבל על הדעת. צריך לשאול את שר הבטחון,
אם אנו מסכימים - אני מבין שהוא מחחיל בהסכמה -
שכך הזה של המיצרים אנו ניסגר ונחזק בו וכולי וכולי, - אז כך אני
מבין, אך יכול להיות שלא.

אנח במצב בו לא ראינו את הסליט, הזכרת מקודם את

השיחה ביני לבין גנדי. אני מבין שזה מההקלטות?

ד.אלעזר:

הטייפרקורד המשיך להסתובב כאשר יצאתי מהחדר.

ידין:

באיזו שעה זה?

ד.אלעזר:

אני לא יודע אפילו אם זה היה כיום הזה. בהקשר

למה ששאלת אותי, אני אומך לך. פשוט הטייפרקורדר

המשיך להסתובב, אני יצאתי מהחדר, ואתה אומר לגנדי: נדמה היה לי שדרו

הסכים, אז הוא אומר לך: ~~בשתי מסכים~~, הוא נותן פקודה. אם לא נתן פקודה,

סימן שלא הסכים.

7416 .52.
ת.כ.

ועדה החקירה-31.7.74
ישיבה קל"ב - בוקר

הער - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

אך זהו פשוט קוריוז.

ידין: תסלח לי, עוד שאלה בנקודה זו. היות ואין לנו עדיין
היחה כפי
חומר. השיחה עם שר הבטחון/ב-2.00 שאמרת קודם.

אחה מגיע לישיבת הממשלה בטעה 4.00. האם היחה לך בשלב זה עוד התייעצות
עם מישהו, לאחר ששר הבטחון יצא, כדי לקבוע מה לעשות?

ד.אלעזר אני ספרתי על-כך. אמרתי שההתייעצות אצלי בסביבות

השעה 3.00 נמשכה. ב-3.00 אני מדבר עם שמוליק,

3.30-5.40, זהו הזמן בו אני ממשיך לדון על-כך. כל השיחות שהזכרנו אותן
כאן הן אחרי ששר הבטחון יצא, גם השיחה שלי עם גנדי. כל זה הוא בפרק
הזמן מיציאתו של שר הבטחון ועד השעה 4.00. השיחה עם שר הבטחון היחה
כאשר נכנס לחדרי ב-14.45 ועזב בוודאי בסביבות 3.00. כל מה שדברנו קודם
היה בין 3.00 ל-4.00, כאשר הוא כבר היה אצל ראש הממשלה, וב-4.00 גם
אני הצטרפתי אל ראש הממשלה.

ידין: אני רוצה לשאול אותך. זה כהחלט לגיטימי, כשם שבהחלט
לגיטימי שההתרשמות שלי באותו רגע היחה בלתי נכונה...

ד.אלעזר: סליחה, שלא חהיה אי הבנה: אני לא אמרתי שלגבי זה.

אני לא יכול לייחס לאיזו פקודה זה היה רלוונטי.

ידין: אחרי ששר הבטחון יוצא, ואחרי שאתה הולך אולי אל
ראש הממשלה עם איזו הצעה מגובשת, נניח לדוגמה שבנדי
כא ואומר לי: דרו הולך עכשיו לשם עם ההצעה הזו. ואז אני אומר לו: ההתרשמות
שלי היחה...

ד.אלעזר: לא, זה לא נאמר על זה. בטוח שלא על-זה. עניין הזה אין
מקום לאי הבנה, שאני הולך עם הצעה להקפח נגד זה לא

7417

53.
ת.כ.

ועדת החקירה-31.7.74

העד - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

על זה.

אני מבין שאתה טס עכשיו לפקוד הדרום. מתי?

היו"ר אגרנט:

אני מגיע לפקוד הדרום ב-18.45.

ד.אלעזר:

אתה עוזב בערך בשעה 5.00?

ידין:

אני עוזב ב-5.10.

ד.אלעזר:

כלומר מיד כאשר נגמרה השיחה, אני יורד לפקוד דרום.

מגיע לשם ב-18.45.

עם שר הבטחון?

היו"ר אגרנט:

לא, לברי.

ד.אלעזר:

היתה איזו ישיבת ממשלה אחר-כך, שבה דיבר שר הבטחון.

נכנצאל:

לא אשחזר את כל הפגישה הזו. הייתי הרבה שעות בפקוד

ד.אלעזר:

דרום באותו לילה, והושמעו הרבה מאד הצעות והרבה

ידין:

תכניות. כמעט לכל אחד היתה הצעה אחת.

היתה פגישה, היכן?

היו"ר אגרנט:

בחפ"ק של פקוד דרום באום-חשיבה. בחלק מהזמן אני

ד.אלעזר:

מתעצבן, אני שומע מהם דווחים, ואחר-כך מחחילה

שיחה על מה שנעשה למחרת. כפי שאמרתי, אני לא רוצה להכנס לכל ההצעות. היו

הרבה מאד הצעות.

מי נוכח שם?

היו"ר אגרנט:

הער - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

ד.אלעזר:

נוכחים מפקדי האוגדות, אריק לא נכח שם.

ברן ואלברט, ועוד קצינים. אני אומר מזכרון: אורי

בן-ארי, שהוא הסגן של אלוף הפקוד. בשלב יותר מאוחר הוא קיבל מנוי של

סגן. בשלב ההוא עוד קראו לו עוזר, ונכחו קציני מטה. גם מפקדי הכוחות

קלמן וששון.

גם קלמן סגן היה?

היור אגרנט:

כן, לפי זכרוני.

ד.אלעזר:

ואריק?

נבנצאל:

אריק לא, אריק איחר להגיע.

ד.אלעזר:

כאן, בסינופטיס שלהם זה לא מתואר כדבר כל-כך ארוך,

נבנצאל:

אלה נאמר שהגעחה ב-18.45, אבל ב-19.24 אהה אישרת

אח התכניח. כך זה מופיע כאן, זאת אומרת אחרי פחות משעה - 40 רגע.

"איט דז נוש מייק סנס". אני חושב שבכלל השיחה

ד.אלעזר:

עם מפקדי האוגדות מתחילה אחרי השעה 7.00, כי את

חצי השעה הראשונה אני מבלה בחמ"ל ומחעדכן.

אולי כדאי להבהיר את הנקודה הזו. האם יש לך רשום

נבנצאל:

מתי עזב את פקוד הדרום ומתי הגעת למסכ"ל?

אני מחפש את זאת.

ד.אלעזר:

אין לי רשום, אבל אני יכול לבדוק זאת. אני מעריך

שאני מבלה בפקוד דרום קרוב לארבע שעות באותו לילה.

מתי הגיע אריק?

נבנצאל:

.35.
ת.כועדת החקירה-31.7.74
ישיבה קל"ב - בוקר

העד - רא"ל (מיל) ד. אלעזר

ד. אלעזר: אריק הגיע בסביבות השעה 11.00, קצת לפני 11.00, וזה היה כאשר יצאתי כבר מהמס"ל ונפגשתי איתו בחוץ.

עם אריק נפגשתי בחוץ ושוחחנו על-יד המכוניות שלי ושלון.
***

ידין: זו הפגישה שאחה נוסע אליה עם יצחק רבין?

ד. אלעזר: זו הפגישה שאני נוסע אליה עם רא"ל רבין.
(לנבנצאל) יש לך טעום, כי לפי דעתי השיחה עם מפקדי האוגדה מתחילה בסביבות השעה 7.15-7.20. היא מתחילה ולא נגמרת.

נבנצאל: זה מה שרשום לפני: "19.24 - הרמטכ"ל מאשר תכנית".

ד. אלעזר: אז זו טעות. אולי אשרתי משהו, אולי אמרו לי משהו שאשרתי, ואחר-כך התחלנו בשיחה.

ידין: אתה התעדכנת. ~~אני בהתעדכנותי קודמתי~~

ד. אלעזר: התעדכנתי קודם במשך חצי שעה, ורק אחר-כך פתחנו בדיון.

ידין: זה לא כל-כך חיוני לפי דעתי, אך אנו צריכים להבין. פה הודגש לנו שב-19.24 -- 07 (יש פה מרשם התכנית הפקודית), שנשלח למסכ"ל אחר-כך עד 03.00. בסינופסיס כתוב: 19.24 - הרמטכ"ל מאשר תכנית - 1, 2, 3, 4, ... - האם זה לא מתקבל על הדעת?

ד. אלעזר: לא.

נבנצאל: אני מוכן לקבל אח מה שאחה אומר, אך החשיבות היא

בכך שידונו בוודאי על השאלה, כמה ניתנה הדעת

העד - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

לחכניות האלה, וכמה זמן הוקדש להן, כמה זמן הוקדש לנוכחות בפקוד דרום וכולי. מבחינה זו כדאי להבהיר זאת.

ד.אלעזר: אני בא לשם בשעה 18.45. אני מתעדכן לפחות חצי שעה, והשיחה בינינו לבינם לא יכולה להתחיל לפני השעה 7.15, ולפי דעתי התחילה בסביבות השעה 19.20-19.15, ואין לי כאן כרגע את הרשום מתי היא מסתיימת, אך לדעתי היא מסתיימת קרוב ל-23.00. זאת אומרת, אני מעריך שהשיחה ביני לבינם נמשכת כשלוש שעות. לא פחות. אני שומע את כולם, רק לשמוע את כולם זה לוקח זמן, ולכל אחד שם יש תכנית אחרת

נבנצאל: אני מקבל את זה, אך ברור שצריך להבהיר את הדבר.

ד.אלעזר: היו שם הרבה חכניות, אך כדי להבהיר שלא באתי לאשר את מה שכבר היה, אני יכול לומר שאחזק ההצעות שהוצגה

בפני היחה----

לנדוי: הנה, אריק אומר: ב-9.00 בערב הגעתי לאוטו-חשיבה.

נבנצאל: הוא אמר: הגעתי בערך בשעה 9.00, ופגשתי בחוץ את הרמטכ"ל בחברת יצחק רבין.

ד.אלעזר: אני חוזר משם למטכ"ל קרוב לחצות. יש לי כאן את ההמשך.

לנדוי: זה שעה וחצי טיסה.

ד.אלעזר: שעה וחצי טיסה, ואני בחצות בערך במטכ"ל, אז יכול להיות שאני עוזב אחרי 10.00.

הער - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

אם כן, שם מוצגות בפני הרבה תכניות, שאני לא מתכוון

לפרט אותן, אך בחלקן מכוססות על התקפה בו-זמנית של שתי האוגדות.

ידין: תסלח לי רגע, איני יודע אם יש לנו את המסמכים

האלה. האם זהו יומן הרל"ש שלך או חומר אחר?

בחומר שיש לנו מפקוד הדרום אין הפרוט הזה.

ד.אלעזר: כל מה שיש לי, יש גם לכם.

ידין: בסדר. הייתי רוצה שתפרט קצת יותר מי מציע - מה.

אם יש לך נתונים על-כך.

ד.אלעזר: אין לי את החומר המלא, אך בקצור אוכל לעשות זאת.

גורודיש מציע שתי חכניות: ~~א~~ (זוהי לא צטטה אלא

תמצות) האוגדה של אלברט עם 274 (חטיבה 274) של הסירנים, עם יואל

גורודיש...

לסקוב: האם היא היתה מוכנה לפעולה אז?

ד.אלעזר: אני לא זוכר, אני רק אומר מה הוא מציע. הוא מציע

הוא מציע שאלברט עם 274 תשאר במערך הגנתי.

לסקוב: הוא קיבל את בירו מ-143 ואח יואל הוא קיבל מלמעלה?

ד.אלעזר: אני לא זוכר אם היא כבר היתה מוכנה, יכול להיות שלא.

ידין: כאן מדובר על יום המחרת - על ה-8 לחודש.

ד.אלעזר: כן. הוא ישאר במערך הגנתי, לעומת זאת אריק

יילך לצלוח במזח לסואץ. ברן יתקוף ברוחב הגזרה

בשני צירים לרוחב ויעשה צפנית.

58. '60.

ח.כ. 7422

ועד החקירה - 31.7.74

ישיבה קל"ב - בוקר

הער - רא"ל (מיל) ד.אלעזר
איפה הוא יתקוף?

היו"ר אברנט:

לרוחב הגזרה ויעשה צפניה.

ד.אלעזר:

ממזרח למערב?

ידין:

כן, בוודאי. במילים אחרות אני יכול להגדיר

ד.אלעזר:

את זאת כהחקפה בו-זמנית על ארמייה 2 ו-3, כשאריות

תוקף את ארמיה 3 וברן תוקף את ארמיה 2 לרוחב הגזרה, ועוד עושה צפניה,

ואריות עושה את המזח. לפי דעתי בשלב ההוא זוהי תכנית פרטנציוזית מדי,

ואני לא מקבל אותה.

המשך רשמה י.ע

י.ע.

7423

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

הער: חב-אלוף דוד אלעזר

זאת אומרת, הוא חזר על אותה תכנית שאתה
לא אישרת לו אחר הצהריים.

לסקוב:

לא, זה עוד יותר פרטנציוזית.

ד. אלעזר:

אח התכנית הזאת הציע גונן כחכמת שלו ?

ד"ר נבנצאל:

אני לא יכול להגיד יותר מזה, כי אין לי פה
אח מלוא הרשום. בכל אופן זו אחת התכניות

ד. אלעזר:

שהוצגה.

האם בא בחשבון האפשרות שהוא מביא לידיעתך
תכנית של 1 או 2 מפקדי האוגדות שהם מביאים
לפניו, והוא עצמו לא מזדהה איתם ? ורק הוא רוצה להביא את זה להחלטתך ?

ד"ר נבנצאל:

זו התכנית המצויינת פה בדיוק.

ידין:

אני מצוייד פחות מדי בפרטים האלה.
(ידין מגיש לדוד את המרשם)

ד. אלעזר:

לא, המרשם הזה מבטא את הסכום שלי.

הוא לא הולך לסואץ, הוא תוקף, כן, זה מבטא את הסכום שלי בשלב הזה,
זה החקפה של ברן מצפון לדרום, בשלב הזה אריק בולם, אחר כך אריק תוקף
מצפון לדרום, אלברט בולם.
אני רוצה פה להעיר הערה,

7424

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר,

הער: פמ-אלוף דוד אלעזר

ההבדל הוא שהאוגדה השנייה היא קומיסד

ד"ר נבנצאל:

רק אם הראשונה הצליחה.

רבע אחד, אני מבקש סליחה, מה שאמרת

ידין:

קודם שהמרשם הזה מכטא את האלטרנטיבה שגורודיש

הציג, זה לא נכון. זה מכטא את הסכום, וצוד לא הגענו לזה.

אני רוצה פה להעיר, חערת ביניים,

ד. אלעזר:

אני הרבה פחות התעמקתי במי מציע מה

ש בשלבי דיון, אני רוצה להביד ש-א) זה דבר בעל חשיבות פאפאא משנית
 ב) התיחסות לדעותיהם של אנשים בשלבים של לפני סכום יכולה לגרום עוול
 לאנשים, כי אדם בדיונים כאלה, זורק המון אלטרנטיבות. והוא גם משנה
 המון חוץ כדי דיון. אין חשיבות גדולה אם אלוף פקוד מציע הצעה, או
 משנה אותה, חשוב מה הם הסכומים ומה הם הפקודות.

אני רוצה להכניס נימה קצת שונה מזו שאמרת

לסקוב:

כדי שנמשיך הלאה. אותי מעניין בשעה מסויימת

איש חשב כך וכך כי היו לו נתונים שהביאו לו, תכניות הרי לא נקלטות סתם.
 ודאי היו לו נתונים. היו מודיעין, היו כל מיני נתונים שהביאו אותו
 לנקוט בפעולה. כעבור שפתיים הוא משנה אח דעתו, כי בינתיים הביאו לו
 נתונים אחרים, לכן הדיון נדחה, לכן זה חשוב. לא כל כך איזה מהלך
 אלא בעיקר העיקר, מה שהביא אותו לקראת כך. לכן אנו כן מעוניינים בדבר
 הזה.

אני רוצה להוסיף פה עוד איזה ארגומנט.

ידין:

אם זה משני או לא משני, מה סוכס ברגע

שסוכס. יש בעיה אחרת, לפעמים אא קורה שיש לאדם, מה שאתם קוראים

בצבא "ג'וק בראש".

7425

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף דוד אלעזר

ידין:

יש לו איזה דבר, ובאותו רגע הוא מקבל סכום
אחר, בשעה של דיונים, אבל בהמשך העניינים כאשר

נדמה לי שקופץ הג'וק בראש, הוא משנה, לכן, אני רוצה לאמר לך, למה אני
רוצה לדעת מי הציע מה, קם תתעורר בעיה, איך קרה שלמחרת, בשעה 9.30 בבקר
גורודיש נותן פקודה לאריק ללכת לסואץ. השאלה היא האם יכול להיות שלמישהו
היה אידיאה פיקס שבכל מקרה בכל מחיר צריך לצלוח את הסואץ. אבל היה סכום
ואת זה לא עושים, אלא אם כל העניין יצליח, וכו וכו, אז יתקפו, לכן חשוב
לי מי הציע מה, באיזה שלבים.

ד. אלעזר:

אני לא בטוח שאפשר יהיה לשחזר את זה,
זה לא אצלי בבור, זו לא ישיבה מוקלסת.

ידין:

זה רשומים של הרל"ש ?
מזכרון אחת לא יכול ?

ד. אלעזר:

זה רשומים של הרל"ש, מזכרון אני לא יכול
כרגע להיזכר.

לנדוי:

הצעה שנייה של גורודיש שם ?
פשוט כדי לאזן את התמונה עד כמה שבה שהיא
קיימת.

ד. אלעזר:

לא אין לי אותה פה.

לנדוי:

אמר שהציע שתי הצעות אלטרנטיביות.

ד. אלעזר:

לא אין לי כרגע. ואני כפי שהתכוונתי קודם
התכוונתי לדבר על הסיכום.

7427

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף דוד אלעזר

ומה היא הייתה ?

יו"ר אגרנט:

מה היה בתכנית שהזכרת שעליה נתת פקודה ?

התכנית היא שתי התקפות אוגדתיות,
(האם רצוי לכם שאראה לכם על המפה ?)

ד. אלעזר:

יותר טוב בשבילך שתראה על המפה.

היו"ר אגרנט:

כבר הצביעו לנו על הדברים האלה.

התכנית היא שתי התקפות אוגדתיות מדורגות

ד. אלעזר:

אוגדה 162 חתקוף את הכוח של ארמיה 2

הווה אומר בגזרה הצפונית של התעלה. לא אצאגף תכנס לאזור הביצוע

לא חתקוף באזור הדרכים בעלות אצאגאצאצאצאצא העבירות הקשה.

אלא חתקוף מהאזור שיוצא בערך מול קנטרה ודרומה כשהתקפה היא אוגדתית

מצפון לדרום. אני הוספתי בתכנית שאין להתקרב לתעלה, לקו הפסים,

בסדר גודל של עד 2 - 3 ק"מ, כדי להימנע מהחי"ר וסילי הנ"ט שצמודים

לתעלה ולפי הערכתי השריון והרגלים ויתר הכוחות שיעברו הם יימצאו במרחק

הזה של מ-3 ק"מ מהמים ומזרחה ולכן אפשר יהיה לשמיד את הכוחות

אם חיה התקפה אוגדתית מרוכזת מצפון לדרום.

כאוחו זמן ש-162 תוקפת מצפון לדרום, אוגדה 143 תהיה בעחודה

ואסור לה במפורש לזוז עד שברן לא גמר את משימתו.

כאשר 162 תסיים את זה, חתקוף 143 באותה השיטה, את הכוחות

הארמיה-3, גם היא מצפון לדרום, שזה לאורך האגם ולאורך התעלה

לעבר סואץ. ההגדרה לתכנית הזאת, אני נוחן אותה בחצות כשאני חוזר

לבור ובין היתר אני אומר, התקיפה תהיה עם שתי רגלים על הקרקע.

7423

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד" רב-אלוף דוד אלעזר

ד. אלעזר:

כשברן תוקף אריק ואלברט על הקרקע

כשארק תוקף הכוונה היא שברן ואלברט

על הקרקע. לכן אני קורא לזה שתי רגלים על הקרקע. כשהכוונה היא שיתר שני הכוחות יכולים גם לבלום ולהכטיח אנפיים לכוח התוקף וגם לשמש לו עבודה. זאת היחה הפקודה שנחתי.

לנדוי:

האם נאמר משהו על המעוזים בסכום שלך ?

ד. אלעזר:

אני לא זוכר כרגע.

לנדוי:

בכתב אין ?

ד. אלעזר:

לא, אני לא זוכר כרגע.
משהו על מעוזים, אני לא זוכר.

היו"ר אגרנט:

אחרי שיצאת, פגשת בחוץ את אריק
ואז היחה שיחה ביניכם.

ד. אלעזר:

השיחה הזאת אני אומר אותה מזכרון.
שארק אומר לי, אני רוצה לתקוף ולהציל
מעוזים. הוא דיבר על מצמד, הוא דיבר על בין אחד לשלושה מעוזים
(לסקוב; - חזיון, פורקן ומצמד), ואז שאלתי את אריק,

יו"ר אגרנט:

הוא דיבר על חילוץ אחד עד שלושה מעוזים ?

ד. אלעזר:

כן, ואז שאלתי את אריק.

7429

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ד. אלעזר:

חלוץ אחד עד שלושה מעוזים.

שאלתי אותו עם איזה כוח אתה רוצה לעשות

את זה. אז הוא אמר לי אני חושב שיאיו לי כבר כמאה סנקים. שאלתי אותו
 האם אתה יכול כבר לעשות את זה. כלומר עוד במשך הלילה. אז הוא אמר לי
 שלא. הוא חושב שיוכל לעשות את זה למחרת. ואז אמרתי לאריק זו תכנית פחות
 טובה מזו שאני כבר סיכמתי למעלה. אני לא רוצה לעשות החקפה של 100 סנקים
 לעבר שלושה מעוזים כי יש לי אפשרות לעשות מחר דבר הרכה יותר טוב ויותר
 משמעותי. אמרתי לאריק בשניים שלושה משפטים מה אני חושב לעשות למחרת
 אבל אמרתי לו, תכנס למטה לבור ותלמד את התכנית. ואני חושב שהיא יותר
 טובה.

לסקוב:

בין האפשרויות שהועלו לפניך, האם היית

גם אפשרות ש-162 תוקף, 143 ו-252 בולמים

מול אפשרות שנייה ש-143 תוקף 162 ו-252 בולמים, האם עלתה אפשרות

כזאת בדיונים ?

ד. אלעזר §:

יכול להיות אני לא יכול להגיד מזכרון.

על כל פנים היו שם הצעות גם על ההצעה הצפונית

וגם על ההצעה הדרומית, כי אני בסכום אומר אני רוצה את שתי ההתקפות

גם הצפונית וגם הדרומית.

היו"ר אברנט:

האם הושארה בידי האלוף (פקוד הדרום)

אופציה לתחליט קודם אריק יתקוף מצפון לדרום

וברן רק יסתפק בכלימה ?

ד. אלעזר:

לא, זה לא אמאמא נוגד את הפקודה.

7430

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

היו"ר אגרנט:

או האלטרנטיבה השנייה, שנשאר החופש
בידי אלוף פקוד הדרום להחליט איזה משתי
האפשרויות.

ד. אלעזר:

זו הייתה אפשרות חד משמעית.

המשיך ב.צ.מ.

743i

הער: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

אלעזר: היתה חכנית חד משמעית.

לסקוב: שתי האפשרויות בלבד, בקרוב.

אלעזר: היתה חכנית שלמה. אגב, אני אומר כנראה שהתרשמות, שגם
היתה לבסוף מקובלת.

יריין: יש פה שני דברים. האחד, שבאלטרנטיבה שברן חוקף מן
הצפון הדגשת שאריק באותו זמן לא זו. השני - בחשובה
לרב אלוף לסקוב - אתה אתה אמרת שלא היתה אלטרנטיבה.....

אלעזר: סליחה, כדי שלא תהיה אי הכנה, אריק לא זו להתקפה שלו.
אריק בהחלט בעבודה, אבל אם צריך אפשר להעביר אותו.

יריין: אבל מותר לו לחקוף בחזית שלו?

אלעזר: בחזית של ברן.

יריין: בחזית שהוא נמצא בה?

אלעזר: בוודאי. לכן הוא לא זו. וזו נקודה חשובה, כי אני לא
מקפיד את אריק. כשאני אומר שתי רגליים על הקרקע, אז
בטרמינולוגיה שלנו ברור שזה קודם כל שנים בולמים כשאחד חוקף לצורך הבטחת
אגפים וכד'. (ב) שאין עבודה לקו השני.

יריין: אם כך אני קודם לא הבנתי נכון. הבנתי כאילו אריק באותו
זמן, באותו מקום שהוא נמצא, אסור לו לעשות שום דבר.

כשאתה חוזר לקדם בחצות אתה מסכם מה שסיכמת בדרום אתה
אומר "ואז (אתה מדבר על ההתקפה של אוגדה 162) כאשר האוגדה של אריק נמצאת
כאן וגם כן לוחצת קצת קדימה, כלומר, האוגדה יוצרת מגע ומתקדמת - האוגדה

הער: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

השניה עולה מלמטה, זו החקפה אחת". כלומר, יש פה אישור למעשה למה שאתה אמרת - הוא לא יורר דרומה, אבל בחזית שבה הוא נמצא הוא יכול ללחוץ קדימה.

אלעזר: צריך לעשות קורלציות בין האוגדות. לא זו - הכוונה היא שהוא לא יורר לגיזרה הדרומית.

ידין: עכשיו זה ברור.

ולשאלה השניה. רב אלוף לסקוב שאל האם זו היתה התכנית

היחידה שסוכמה או שהיתה אופציה נוספת בידי פיקוד הדרום, היינו, שברן נמצא בהגנה או בבלימה ואריק חוקף מדרום לצפון. על זה אמרת שלא היתה תכנית כזאת. (מגיש לאלעזר את הפרוטוקול מן הקדם - מוצג 337).

אלעזר: מאיזה שעה זה?

ידין: מחצות, 12.30.

אלעזר: לפני שאני אענה על השאלה אני רוצה להעיר על טעות דפוס. בעמוד הראשון, כשמסבירים, כתוב "ברן יתקוף מצפון לדרום", ואח"כ "אריק מדרום לצפון", זה לא נכון, צריך להיות "מצפון לדרום".

ידין: פה היו ויכוחים גדולים מאד על כך. כי יש טוענים שכאילו

האלטרנטיבה השניה היא שאריק יורר דרומה עד סוף ואח"כ

יתקוף מדרום לצפון.

אלעזר: יש גם אלטרנטיבה כזאת, אני אח"כ מתי ואיך.

ידין: אתה הצגת לנו את התכנית שסיכמת שברן חוקף מצפון לדרום,

אריק נמצא על הקרקע, כמו שאתה אומר, בלימה עם יצירת מבע.

עכשיו אני שואל אותך, וזה בעקבות השאלה שעוד גיין לי חשובה, של רב אלוף לסקוב,

שהיה לי רושם שענית עליה בשלילה:

הער: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

האם לא הונח לאלוף הפיקוד, בשלב זה, אופציה לאפשרות

אחרת, הפוכה, היינו שברן יהיה בהגנה ואריק יחקוף מדרום לצפון בגיזרה
ההיא, לא בסואץ. היה לי רושם שעל זה עניתי בשלילה. והשאלה שלי מבוססת
על זה שבקדם הזה אחרי שאתה מוכר על האפשרות הראשונה אתה אומר "קיימת
אפשרות, אם יהיה פה שינוי בזרימת כוחות האויב, ובעיקר אם מפה חפתה סכנה
יותר גדולה (כלומר, הכוונה מהחזית של ברן) שהאוגדה של ברן תשאר כאן ואריק
יחקוף את האזור הצפוני כשהוא חוקף מדרום לצפון. זאת חכניה נוספת".
זאת אומרת שהיתה כבר אופציה שניה, כן או לא? - זאת השאלה שאני שואל.

אלעזר: (א) התכנית הראשונה כפי שהסברתי אותה היא ברן חוקף מצפון

לדרום ואח"כ אריק חוקף מצפון לדרום, ומה שכחוב כאן
"מדרום לצפון" זו טעות. ואגב, גם מה שמצויין אצלם, זה מצפון לדרום. ובענין
זה לא היתה לנו אי הבנה, ויש לזה גם הוכחות, כי הוא למחרת מבקש ממני שינוי
לרדת ולחקוף מדרום לצפון, ושם אני מאשר לו את זה למחרת בצהריים. כלומר,
שזה שינוי
אין ספק, כי הוא מבקש, אני מתלבט אם לאשר לו. וסליחה (לידין) כאן שוב
ציטוט שלך, שאתה אומר "דרך התנגוד, אבל גורודיש כנראה שכנע אותי" (לעבור
היתה
ולחקוף מדרום לצפון). כלומר, זו טעות דפוס. התכנית המקורית שאשכל אחד
מהם חוקף מצפון לדרום. זה לפרשה שבסמוך הראשון.

עכשיו לתכנית האלטרנטיבית. אני השבתי תשובה שלילית

רשמית(?). אני לא אישרתי לאלוף הפיקוד אופציות שהוא יחליט ביניהן. התכנית
הזאת היא תכנית החקפה. אבל יש דבר אחד שאני אומר להם: תחשבו, יכול לקרות,
השעה היא שעה ערב, במשך הלילה יש תנועה מצרית. אני לא יכול להחליט על
תכנית שבבוקר יחברר לי שאני דופק את הראש בקיר. ואז אני אומר: אם בלילה
תהיה זרימת כוחות גדולה, כלומר, נחונף האויב ישתנו, אז אני כבר לא בסוף
שאוכל לעשות שתי החקפות אוגדתיות, ואז - אם זה המצב אצטרך לעשות רק החקפה
אוגדתית אחת. ואם רק החקפה אוגדתית אחת - ברן בכלימב, אלברט בכלימה ואריק

העו: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

מדרום לצפון. אבל זה לא שאני משאיר לו את שתי האופציות. זאת חכמה אלטרנטיבית למקרה של שינוי נחוני אויב אשר מחייב אותי לזנוח את התכנית המסוכמת.

לסקוב: ברן יצא כהרגשה שאשאלם שישגן שלוש אפשרויות של מהלכים.

האחת - החכמה שאישרת לפיקוד. וישנה גם אפשרות שהוא

כולם ואריק עולה מדרום לצפון.

אלעזר: זה יכול לקרות.

היו"ר אגרנט: במקרה כזה שיהיו יותר כוחות אויב שזרמו לשם במשך הלילה

והמצב השתנה - אז אריק צריך היה לחקוף מדרום לצפון.

אלעזר: אבל לא בגיזרתו, אלא בגיזרה של ברן.

לסקוב: על המחנה השלישי.

ידין: אני רוצה לחזור לשאלה של רב אלוף לסקוב, שאתה לא זכרת,

אבל בכל זאת היא חשובה, ויש על זה לא מעט ויכוחים בין

אלופים ובין אוגדות. רב אלוף לסקוב שאלה אותך אם בסיכום הזה היה משהו בקשר

למשימה של ברן - חילוץ מעוזים. ואתה אמרת לו שאינך זוכר. סליחה, זה לגדודי

שאל. לפי דעת אחד ממפקדי האוגדות זו היתה בעיה מרכזית. פה נמסר לנו מסמך

על אותו החומר שב-3.00 בוקר נשלח מפיקוד הדרום, הוא נשלח לאגם מבצעים:

"המשימה - טיהור קו התעלה מבין דרך החת"ם לקו המים והשמדת המים, תוך חילוץ

כוחות מהמעוזים וטנקים חקועים וכוננות למעבר לצד השני של התעלה.2. אני שואל

אותך על כך רק מפני שאחד ממפקדי האוגדות, ברן, טוען שהוא יצא מהסיכום בדעה

שבשלב הזה, במשימה הזאת שהוא בה צריך להגיע ל"מצמד" הוא אינני מחסוק עם

מעוזים ולמעשה לא מתקרב לקו המים כלל. ואילו בבקר, כך הוא טוען, קיבל

פתאם הוראות ללכת ל"חזיון" ול"פורקן" ולכל מיני מקומות. הוא טוען שלפי דעתו

הער: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

זה היה שוני מהסיכום. עכשיו הוא מביא לנו כחיזוק לדעתו, אז הוא לא תפס את זה, שכנראה המסמך הזה היה כזה שיש בו שוני במקצת ממה שסוכם, שלפיו אלוף פיקוד הדרום היה נוחן לו מפעם לפעם פקודות לגשת לקו המים.

אני מציג לך את זה כי לפי ההשקפה, יכול להיות שגם

גורודיש הבין את זה כך, זה שונה ממה שהוא הבין וזה גרם לו אח"כ הרכה תקלות שם בפירדאן. ואני מבקש ממך שחעיין בזה אם יש כאן איזו סתירה או לא.

אח"כ רשמה חכ

.81.

לפני כן ב.צ.מ.
רשמה חכ.

העד - רא"ל(מיל)ד.אלעזר

(חברי הועדה נכנסים לאחר הפסקה)

בבקשה.

הש"ר אגרנט:ד.אלעזר:

ובכן, המשימה כפי שהיא מוגדרת כאן, היא משקפת את התכנית. דבר אחד ברור גם מהסיכום שלי וגם מהכתוב כאן, שמטרתה של ההתקפה איננה שפיסת המעוזים. המטרה של ההתקפה היא השמדת כוחות אויב בין קו המים לבין ציר החת"ם. אני עוד אבדוק בניירות, יש לי ספק אם זה רשום, באיזו מידה יש התייחסות שלי לענין המעוזים. אני יכול לומר שהגיוני הוא בהתקפה כזו אם יש עוד אנשים בתוך המעוזים, ואם אנו תוקפים לאורך התעלה, צריך לגשת ולפנותם. זה לא סותר את ההנחיה שלי לגשת לקו המים, כי קו המים ארוך מאד והמאוזים על קו המים הם בודדים.

המעוזים הם שלושה קילומטר בערך מקו המים?

לסקוב:

אני אומר, זה לא סותר את ההנחיה שלי לא לגשת לקו המים כי לקו המים לא צריך לגשת לאורכו, כי אני

ד.אלעזר:

לא רוצה להלחם על הסוללות שלאורך קו המים.

איך אתה מסביר את המשפט הראשון, שהוא מקו התעלה...

ידין:

פה כתוב: שהור קו התעלה, מכין דרך החת"ם וקו המים.

ד.אלעזר:

אני אומר בדיעבד, האם לא משתמע כאן שמקו החת"ם עד קו המים צריך לטהר?

ידין:

אפשר להכין זאת כך.

ד.אלעזר:

אניף מבין שזו לא הייתה הכוונה שלך.

ידין:

אפשר להכין זאת כך.

ד.אלעזר:

הנסוח הזה מותר אפשרות של מיסאינטרפרטיישן.

אחה ראית את המסמך הזה באותו יום לפנות-בוקר,
אחה זוכר את המסמך הזה?

לנדוי:

אני לא זוכר את המסמך הזה.

ד.אלעזר:

העד - א"ל(מיל) ד.אלעזר

אני לא זוכר את המסמך הזה, ואני רוצה מאד להדגיש כאן כדי לא לזכות עוד פעם בבקורת שלכם, לאיזה פירוש צריך להכנס רמטכ"ל : רמטכ"ל נותן פקודה בעל-פה לאלוף הפקוד ולמפקדי האוגדות. חוזר על הפקודה הזו בקד"ם רמטכ"ל כדי שגם הרמטכ"ל יידע מה אמרתי לפקוד. בבוקר מצבים לי את הפקודה של פקוד הדרום, והציגו לי אותה בבוקר, ואני מאשר אותה. זה לא אומר שאני מסוגל לקרוא כל פיסת נייר שהגיע תוך כדי הקרב, אני אומר זאת כי אני אומר שאיני זוכר את הנייר הזה, ואני מבקש לא לעשות לי מזה איזו שהיא השלכה. אני לא יכול לראות כל נייר שמגיע מהפקוד, ובוודאי לא לזכור היום אם ראיתי או לא.

לנדוי: כוונת שאלתי היתה לגמרי אחרת. אני מניח שאילו ראית, היית בוודאי שם לב לאי הבהירות.

ד.אלעזר: אין לי שום אפשרות תוך כדי מלחמה לעבור על הניירת המגיעה מהפקודים. אני כן בודק את התכנית בבוקר. אשי עוד מקפיד ואומר: אני רוצה שבליילה יגיעו הפקודות של הפקודים, כדי שאוכל להעיף עליהן מבט בבוקר. אני אומר זאת בקד"ם, וכאשר מציגים לי את התכניות של הפקודים, בדרך-כלל חולים לי את המפה. אני רואה את המפה ולא קורא את הניירת.

לסקוב: ב"אשור-6" במשימות של פקוד דרום: יבלום בגזרתו, יבצע התקפה-נפד בסיוע מטוסים, יהיה בכוננות לצליחת התעלה, יהיה בכוננות לבצוע מחקפה בגזרת מצרים. זה "אשור-6" שיצא מאג"מ מבצעים ב-05.30 - 08.

ד.אלעזר: אני לא זוכר את "אשור - 6". אם יש לכם ספק, אני מוכן לדבר על-כך ארוכות, אם יש לכם ספק שהרמטכ"ל אינו עוסק גם בבדיקת החומר הכתוב היוצא מהבור. את כל הפקודות שלי אני נותן בעל-פה בקד"ם, המטה שומע זאת והמטה מוציא את הפקודות, אני לא עוסק בהוצאת פקודות כתובות. מה שאני אומר למטה, זה מופיע בקד"ם, ובקד"ם יש באופן די מפורט את הפקודה.

ידין: אלוף גונן אמר לנו שבעצם השוני היחיד ביין התכנית שסוכם עליה לבין המשימות שניסח להטיל על ברן, היה המעוזים האלה, חזיון-פורקן, וזה לא היה גם לפי דעתי בסיכום איתך. הוא אומר שבכך היה השוני.

ד.אלעזר: אני חושב שבפקודה שלי אצלי נקודת הכובד היא השמדת הכוח המצרי. זוהי המטרה, ולכן אני לא מגדיר לו שהמטרה

העד - רא"ל (מיל) ד. אלעזר

היא כבוש המעוזים. אני לא זוכר כרגע, אני אראה אם יש משהו כתוב, איני בטוח,
אני מתאר לי שהנקודה הזו עלתה, כי היינו ערים לכך שיש עוב מעוזים, ונדמה
שכאשר אנו עוברים לאורך גזרה של כמה עשרות קילומטרים, לא הולכים לקו המים
לכל אורך הגזרה, אבל אם במקום זה או אחר יש עוד מעוז שצריך להצילו---

ידין:
אחה מבין מדוע אנו שואלים זאת, כי גם ברן
וגם גבי עמיר מ-460, אומרים שכאשר הם נעו,
הם באמת הלכו מהתחלה מצפון לדרום ולא להתקרב, אבל אחר-כך קיבלו משימה
ללכת ישר לפירדאן...

ד. אלעזר:
כדי לפנות את המעוז? האם היו שם עוד אנשים באותו
זמן?

ידין:
זה לא ברור לי, עוד נגיע לכך. הם אמרו כי יש
הוראות אליהם של אלוף הפקוד, שבכל מקרה רצוי
מאד להעביר מחלקה לצד השני. אך לכך עוד נגיע.

ד. אלעזר:
עוד נגיע לכך, אני מכיר את הנושא ויש לי מה
להגיד עליו.

ידין:
אני מדבר כרגע על המשימה הכללית.

ד. אלעזר:
לגבי המשימה הכללית, ברור שהיא השמדת כוחות האויב,
השמדת הכוחות הקדמיים של ארמיה 8 וארמיה 3, כי
האידאה הכללית היא שזה מה שיכול לשפר את מצבנו בחזית.

יו"ר אגרנט:
אמרת קודם שהנסוח היה לטהר את קו התעלה, את קו
המים?

ד. אלעזר:
אמרתי שהנסוח הוא "מבין דרך החת"ם וקו המים"...

יו"ר אגרנט:
לטהר?

ד. אלעזר:
כן, טהור התעלה מבין דרך החת"ם ובין קו המים.
אני לא יכול לומר שהוא אינו נכון, כי המשימה היא
להשמיד כוחות אויב בין התעלה לבין דרך החת"ם, אבל הוא מותר אפשרות של אי
הבנה.

לסקוב:
שם הרי נמצא החי"ר והסוללות.

הער - רא"ל (מיל) ד. אלעזר

אני בפירוש אומר לא לבגש לסוללה.

ד. אלעזר:

זו הנקודה שברן העלה.

לסקוב:

אני בפירוש אומר לא לבגש לסוללות.

ד. אלעזר:

פה זה יכול להתפרש כטהור כללי.

לנדוי:

זו הגדרה כללית.

ד. אלעזכ:

אני יכול להוסיף את התכנית הזו כפי שאני

מסביר אחר-כך בקד"ס, שכתוצאה מכך אני מעריך שהתקפת אוגדתי אחת תהיה לפנא הצהריים והתקפה אוגדתי שניה אחר-הצהריים, דבר שמבליט את הדרוג. היות ובאותו יום אנו מתכננים גם התקפה ברמת-הגולן, מבחינת חיל-האוויר זה סיוע לשלוש התקפות במשך היום כשמהם שתיים מדורגות בדרום ואחת בצפון.

חיל האוויר היה צריך גם פצה לפני-הצהריים וגם אחרי-הצהריים.

היו ר אגרנט:

חיל-האוויר היה צריך לסייע גם לפני הצהריים וגם

ד. אלעזר.

אחרי הצהריים לפקוד דרום, ואני גם שומע ממפקד

חיל האוויר אחרי הקד"ס כיצד הוא יעשה זאת. הוא מסביר לי שיחזיק 70-80 מטוס במשך כל היום.

האם יש לך הערכה כמה גיחות זה נותן?

לסקוב:

אין לי. אני רק יודע שלפי הערכתו יהיו לו בבוקר 210 מטוסים שמישים, ומהם הוא מעריך שיחזיק 80 מטוס כל

ד. אלעזר:

היום.

זה 500-600 גיחות במשך היום?

לסקוב:

גם הערכת מזג-האוויר היא טובה ביום הזה. אני מדווח לשר הבטחון שבשעה 1.10 כלילה, כלומר אחרי הקד"ס,

ד. אלעזר:

.85g 90.
ת.כ.

הער - מא"ל (מיל) ד.אלעזר

אני מאד פשוטיג מאפשרות הצליחה שלנו ב-8 לחודש. אני אומר לו שנתתי הוראות לתכנן צליחה, אבל אני אומר לו שזה רק אם תהיה הצלחה מעבר לאקספקטיישן. וזאת רק אם תהיה באמת תכנית חדה ואם הם יתחילו לברוח. אני מגדיר זאת כצליחה לא על גשר ברזל, אלא צליחה על גשר טרמפ, וזה לדעתי מוטל בספק. אני שוב מצטט את עצמי: זה רק לנצול הצלחה, ואני לא הולך על זה אפריורי. כך שאני ראיתי את אפשרות הצליחה. אמנם אמרתי שיכינו את האפשרות, וגם אמרתי לנסות להכין גשרים שלנו, אבל לדעתי באותו לילה זהו בונוס ולא חלק אינטגרלי של המשימה.

מה שהזכרתי קודם : ב-8 לחודש בשעה 5.30 בחמ"ל,

אני בודק את תכניות שני הפקודים. בדיקת התכניות אינה כוללת את קריאת כל הכתובים שהם מעבירים למטכ"ל. זה תפקידו של המטה. אני כן בודק את העיקר, כלומר אני רואה את המפות שלהם וגם שומע קציני קשור שבאים מהפקודים ומסלימים את האנפורמציה. אני לא יכול לזכור כרגע אם היה נכחה קצין קשור של פקוד דרום. אני כן זוכר שהיה נוכח קצין קשור של פקוד צפון. מדוע אני זוכר דווקא את קצין הקשור של פקוד צפון? כי על התכנית של פקוד צפון יש לי הערות.

קשור
אתה לא זוכר אם היה קצין/פקוד דרום?

היו"ר אגרנט:

לא זוכר, אבל רשום אצלי שראיתי את התכנית של פקוד הדרום ואשרתי אותה.

ד.אלעזר:

אחרי שגמרתי לקרוא את התכניות, ב-6.00 בבוקר, יש לי שיחה טלפונית עם אלוף פקוד הדרום. הוא משחק לי עוד פעם מה הוא עושה בדיוק, ולפי ההסבר שהוא נותן לי, זה מתאים לתכנית שלי. אני מבין ממנו שברן בוקר ממפרקת למצמד. זה יוצא מהקצה הצפוני של האי עד דורך-סואר.

מפרקת-מצמד זה כוון או גם יעדים?

לסקוב:

כוון. עד דורך-סואר, עד מצמד. אחרי אני מדבר ב-6.30

ד.אלעזר:

עם אלוף פקוד צפון. גם איתו אני מתעדכן, ואחרי-כן אני קורא למפקד חיל-האוויר ומתדרך אותו כדי שיסייע לפי התכניות האלה לשני הפקודים. אני מקבל באותו בוקר את העדכון המודיעיני של אמ"ן, כדי להיות בטוח שלא היו עכובים.

אחרי כן רשמה-31.7.74 ע.

7441

יע.

ד. אלעזר:

כדי להיות בטוח שאמנם לא יהיו התפתחויות
אצל האויב שנוגדות את החכניות שלי.

לסקוב:

מעניין האם היו אינדיקציות בשעה הזאת
על שנוי פעילות באזור מצמד פורקן?
אתה לא זוכר?

ד. אלעזר:

לא זוכר. מהשיחה הזאת יש נקודה בולטת

שמחזקת אותי אחר כך

בהנחה שאמנם עוד תהיה התקפה מצרי... וכדאי לחכות לה,

לסקוב:

באיזו שעה ?

ד. אלעזר:

מדווחים לי עליה בבקר,

לנדוי:

האם זה כלל את מקום הגשרים המצריים

והאם עברו עוד כוחות בלילה ?

כן, בודאי.

ד. אלעזר:

כל זה היה בידי אמ"נ.

לנדוי:

באותה מידת דיוק שהיחה לו.

ד. אלעזר:

7442

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

היו"ר אגרנט: מה אחת לומד ?

ד. אלעזר: זה אמרתי לעתיד, שזו אחת הסיבות שאני האמנתי שעוד תהיה החקפה מצריח נוספת וכדאי להמתין לה לפני הצליחה. ב-8.30 של אותו בקר יש לי שיחה עם שר הבטחון, בשיחה הזאת עולים שלושה נושאים. שר הבטחון מעלה נושא של מסרות לעתיד. הבקשה שלי לחקוף את שדה התעופה הכינלאומי בדמשק, והאופציות נגד מצרים, כדי להביא לממשלה. בשלב ראשון של השיחה הזאת אנחנו ממשיכים לשוחח על חכנית ההקפה שחתנהל ב-8 לחודש, אגב, בשיחה הזאת אני גם אומר לו שההערכתי שנצלה היום היא פחות מ-50%. אני אומר לשר הבטחון שאני לוקח בחשבון שהתקפות שלנו יכולות לא להצליח באופן מלא ונצטרך לתכנן התקפות נוספות. נראה גם איך תצאנה האוגרות מהקרב, ולפי זה אני אכוא עם הצעות נוספות. אני באופן כללי אומר לשר הבטחון מה הן אפשרויות הצליחה שלנו לצד השני, ואני רואה שלוש כאלה, ב'סר-א-חריש, בדיר-סוואר, ובסואץ, כאפשרויות פתוחות שצריך היה להחליט אחר כך על מה הולכים, ואני אומר שאפשר היה ללכת על אחד מהם או אולי לצרף 2 מהם.

לסקוב: את צפניה בטלה, האפשרות של צפניה ירדה.

ד. אלעזר: ראשית כל לא העליתי את זה.

ב'סר-א-חריש, אפשר, אם כי יותר דרומה מצפניה.

לסקוב: החלק של הצפניה מוגדר ?

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

7443

31.7.74, ישיבה בקר

הער" רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ד. אלעזר:

בן-חיל, זה כבר יותר גדול.

יש פה שלושה אלטרנטיבות כאלה, שאולי

נוכל לצרף שתיים מהן, שר הבטחון מעלה את ענין פורט סעיד, אצא

כהצעה לכבוש את פורט סעיד.

ושר הבטחון בשיחה הזאת רוצה שנגדיר יותר בדיוק מה המטרות שנרצה להגיע אליהן בצד השני. הפתיחה הזאת שהצגתי קודם, כדי להגיד, שאני בשלב-

בשלב זה לא הייתי רוצה להתחייב מה אני אציג, אני רוצה לראות איך

יתפתח היום. שר הבטחון חושב שיש חשיבות לקבוע אצלנו את המגמות

ולהביא אותן לממשלה. אני מסתייג מזה ואני אומר שיש לנו חקופות

אפ-אנד-דאון. אתמול היינו בדאון, אנחנו עכשיו יוצאים להתקפה, זו

עוד לא סיבה להיות באפ. (4p). אפ צריך להיות כשהתקפה מצליחה ולא

ברגע שמתכננים אותה. ולכן אני מציע לדחות את קביעת המגמות.

אני אומר יש לנו תכנון אופרטיבי, אבל זה עוד פרשנציוזי

כבר להציג אותן כתכניות.

שר הבטחון סבור שצריך לקבוע את

הקווים שאנו רוצים להשיג בסוף, ואני אומר לא לו שאני לא חולק על הגישה

אלא חולק על חסימינג, הייתי מעדיף לחכות לערב או למחר בבקר.

הערב או מחר, זאת אומרת שנדע יותר את מצבנו כתוצאה מההתקפה.

באשר לחזית הסורית, באותו הנושא,

אנחנו גם מחליפים מחשבות, ואני מציע בפני שר הבטחון מחשבה שמבוססת

על חכנון אופטיבי שהיא עוד לפני המלחמה על החקפה על דמשק דרך לבנון.

אני גם בהזדמנות זו, וגם בקוד כל מיני הזדמנויות אני מתבטא שזאת

תכנית שיכולה לחת תוצאות טובות, כי לא צריך להכקיע דרך מערכים סוריים

ואפשר להגיע מהר ובקלות לאזור דמשק.

7444

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

הער: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

אלעזר:

שר הבטחון רואה בה מגבלה פוליטית

נכונה, כי זו לבנון. בעובדה, האלטרנטיבה

הזאת לא מגיעה לידי מבחן, כי אני, כשאנחנו מגיעים לשלב לחקוף את סוריה

אני בעצמי לא מציע אותה בגלל מצב הכוחות שיש לנו.

בשעה 10 מתחילה ישיבת הממשלה.

לסקוב:

עד שעה 10 אין שום דווח? איך העניינים

הולכים, אצל ברן, מהפקוד, או מהאזנה?

ד. אלעזר:

יש דווחים שוטפים, אין דברים משמעותיים

לכן אני לא מספר עליהם. יש כל הזמן

עובד, אבל אין שום דבר שמצביע לכאן או לכאן, הדווחים המשמעותיים

םם לכאן או לכאן לכן אני לא עוסק בזה כרגע. הדווחים המשמעותיים מתחילים

כשאני כבר בישיבת ממשלה.

ב-10 ישיבת ממשלה, ואני מדווח שם

אני אומר שהחלנו בהתקפה ואין דווחים יותר משמעותיים. בגמר הישיבה

מתחילים להגיע אלי דווחים. והיות וכאותר זמן גנדי בתורנות בבור

אני מקבל הכל באמצעותו. ובאמצעות הרל"ש.

הדווחים העיקריים שאני מזכיר אותם כאן, שברן מגיע לאזור הסוללה

באזור חזיון ויש שם גשר עומד. ברמת הגולן יש לנו חדירה אחת די עמוקה

בכוון בית המכס ואני עב אומר שנתגבר עליה וניישר את הקו.

1032, אני מקבל פתק מגנדי לישיבה

הוא מדווח לי, דווח מאלוף פקוד הדרום, מבקש לחפוס את הגשר ליד

חזיון ולעבור גם לצד השני. כ-200 מטר לצד השני כדי לשלוט על הגשר.

7445

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ד. אלעזר:

אני משיב לגנדי שיבדוק האם זה לא

צעד פזיז מדי ואני מבקש, לפני שיאשר

לו את זה שיבדוק האם יש לו מספיק אבטחה כאגפים, האם הכוח לא קטן מדי, והוא משיב לי שהוא רק מבקש כרגע את האופציה לעבור כי אני באיזה שלב אמרתי לגורודיש שצליחת התעלה טעונה אישור שלי. אמר, אני רוצה להיות בטוח שזה בסדר, לפני שתתכיים. לכן הוא כבר מודיע לי, כלומר הוא מנסה להקדיט אשור.

היו"ר אגרנט:

זה ביקש אלוף פקוד הדרום ?

ד. אלעזר:

אלוף פקוד הדרום, באמצעות גנדי ממני.

ידין:

בסינופסיס של אלוף פקוד הדרום, שזה מבוטס על החמ"ל ב-10.20, כגוב, הרמטכל מאשר הכנסת ראש גשר לחזיון.

ד. אלעזר:

אני מגיע לזה, אני מאשר את זה.

יש פה, זה הולך פעמיים, קודם אני לא מאשר

ומבקש לבדוק בדיקות נוספות, ואז גנדי חוזר ואומר שהוא דיבר עם גורודיש אמר לו את ההסתייגויות, יודע את ההגבלות, מדווח שהוא דיבר, גורודיש מודיע שהוא מבין את ההגבלות שלי, יקפיד על ההגבלות שלי, ואז הוא מקבל ממני אשור, שאם אמנם זה יהיה כפי שהוא אומר, שש גשר ואין לו בעיה כאגפים, והוא חושב שהכוח שם מספיק הוא רשאי לתפוס את הגשר. אם אני מהלחץ הזה מלמטה מבין שהולך לנו טוב.

היו"ר אגרנט:

מההצעה הזאת שהוא לוחץ אתה מבין כך.

7446

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

העד: רב-אלוף (מיל) דוד אלעזר

ד. אלעזר:

ב-10.35 אני מקבל מאלוף פקוד הדרום

דרך גנדי, שוב בקשה, להזיז את אריק לכוון

גידס. היות ואין לו אשור שלי והיות והפקודה שלי אומרת במפורש שאין

להזיז אותו להתקפה שלו לפני שברן גומר, אומר גנדי, לא אישרתי לו את

זה בינתיים. אני מסכים לאי-אישור. מאשר את האי-אישור.

היו"ר אברנט:

מה תפקיד שגנדי מילא אז במטה ?

גנדי קבל מנזי של עוזר רמטכל.

ד. אלעזר:

הוא מילא תפקיד כמחליף לראש אגם כשהוא איננו

או מחליף שלי כשאני אינני. קיים תורנות בחדר שלי כשאני לא הייתי או ש כשטליק

לא היה.

ב-11.25, זה כבר אחרי ישיבת הממשלה

ידין:

סלח לי רגע, אני קורא לך מהסינופסיס של הדרום

1020, 1035 האלוף רוצה שאריק יצלה, מורה

לשאול את הרמטכל, 1035 - זו השיחה הקודמת. אבל ב-1040 כתוב ביומן שלהם

גנדי מודיע על אשור הרמטכל על עזיבת אריק.

לפני כן רשמה יע
במ

- 101 -

ועדת החקירה - ישיבה קל"ב
31.7.74 - בוקר

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

אלעזר:

אני חושב שזה לא נכון. ואולי בהמשך מה שאני אומר להגיד
זה ישחמק. או אי אגיד אחרת - אני לא יודע על האישור הזה.
הוא קיבל ממני את האישור, אבל הרכה יותר מאוחר.

לסקוב:

לפי יומן הפיקוד ב-10.45 גונן נותן פקודה לאריק.

אלעזר:

לפי דעתיזה לפני האישור שלי.

ירי:

ב-10.30 נותן תח-אלוף אורי בנר הוראה לאריק "היכון לתנועה

דרומה, כולך תחרוז בשדרות ותהיה מוכן לתנועה לפי
פקודה. - - - בגיזרה זו יטפל ברן. אתה, לפי פקודה, תנוע דרומה, תמיד
בדרך כל מה שתפגוש ותבצע את המשימה שלך מול העיר סואץ. האם ברור? בסדר.
סוף. " אח"כ, ב-10.45 גדעון אלטשולר - יש פה שיחה בין גונן לרמ"ט 143 -
מקבל הוראה להיות מוכן. הוא שואל "האם אפשר לזוז?" גונן אומר לו "תחרוז
על ציר הג'ירי, מותר לך לרדת על ציר א "פוררת" (הגירי), מותר לרדת רק בציר
הגירי. " בסיכום שלכם פה, הנוסף, מופיע ב-10.40 - גנדי מודיע על אישור
הרמטכל על הגיזרה הצפונית (?).

אלעזר:

מה שיש אצלי הוא שבשעה 11.25 אני מדבר עם גורודיש

ואז הוא מבקש ממני אישור בענין אריק. הוא גם מסביר לי
בשיחה הזאת שלפי דעחו האויב בסואץ יותר חלש, לכן הוא מציע לחקוף משם. לי
יש ספק לגבי המהלך הזה, ואני גם שואל אותו כך "האם כתוצאה מזה לא נפסיד
את האור ונגיע לשם רק בחושך? יש סיכון בעסק הזה. אולי בכל זאת נשאר בחכמיה
המקורית, שהוא יחקוף מצפון לדרום, ואז במשך ארבע שעות האור שנוותרו לנו הוא
יכול להשמיד כוחות אויב שם".

בעקבות זה אלוף פיקוד הדרום מסביר לי באריכות למה הוא

בעד זה וההנמקה שלו בנויה על זה שאצל ברן זה בסדר גמור. הוא בטוח שבסואץ
המערך של ארמיה 3 יותר חלש. הוא גם מעריך ששם יש סיוכי לצלוח. ואני בסוף

העד: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

מקבל את דעתו ומאשר לו. זאת היא השיחה שהזכרתי קודם, נקלט באיזו שהיא הזדמנות, אני לא זוכר איך, נקלטים דבריו של רב אלוף יריין, הוא אומר "דוד התנגד, אבל גורודיש כנראה שכנע אותו". זו שיחה שהתחילה ב-11.45.

יריין: זה שאל אותי כנראה סליק או מישהו אחר.

יש פה בכל זאת איזה ניגוד, ואני רוצה לשאול אותך, אולי זה יבהיר לנו את הדבר. עכשיו אני מכין את הדבר ביחס לצפון דרום. ב-10.40 יש פה בכל זאת ידיעה מגנדי - אני לא בדקתי את זה, אבל נניח לרבע אחד שהידיעה הזאת נכונה - פה בשלב זה האישור הוא או הבקשה היא לנוע לגידי, בכלל לא מדובר על (?). האם יכול להיות - ואני עוד לא מגיע ל-11.45 - שב-10.40 האישור שגנדי נותן בשמך או בענין התזונה לגידי? כי יש פה בתיק הפיקוד הוראה שאומרת לו "תגיע לגידי ואח"כ אני אתן לך הוראות נוספות". השאלה שאני שואל היא, אפוא מה שאצלך כחוב ב-11.45 פה זה כבר דיון על משהו הרבה יותר בסיסי ושונה. מדוע? - ב-10.20 - 10.40 ההחלטה היא יותר קלה. וההנחה היא שאם ברן יצליח אריק יכול ללכת מצפון לדרום ולהשמיד כוחות. כינתיים הוא מבקש אישור ללכת לגידי. אז זה זה כאילו במסגרת התכנית הראשונה. ועל זה, לפי היומן, גנדי בשמך כאילו אומר לו "בסדר". ב-11.45, לפי מה ששמעתי ממך עכשיו הוא בא ברעיון בכלל אחר לגמרי, במקום ללכת מצפון לדרום אל הגידי ולהשמיד כוחות אויב, כמו שהיה בתכנית המקורית, היות שיש ובוואץ יש פחות התנגדות, לפי דעתו ופה זה הולך בסדר, נשכחת התכנית המקורית, ובמקום ללכת מצפון לדרום או מציע ללכת ממזרח למערב, ועל זה ניתן האישור. יכול להיות?

אלעזר: יכול להיות.

יריין: כי פה יש שינוי מהותי, כי התנועה משם לגידי - לא משנה

כרבע אם היה צריך לעשות אותה או לא - היא במסגרת

העו: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

התכנית המקורית במקרה של הצלחה, כי אז הוא בין כה צריך לרדת לגידי. ב-11.45 זה כבר שינוי. והשאלה שלי היא לא כל כך על התנועה אל הגידי כמו לרעיון הזה ללכת אל הסואץ.

אלעזר: אני אומר לך - חאורטיח, זה יכול להיות, אני לא בטוח.

כפי ללכת לגידי זה הגיוני אם תוקפים בסואץ. כי איך הוא

ילך לגידי? - כי לגידי הוא יסע בציר הזה (הציר המרוחק מאז מן החלה)

(ידין: שם הוא ימצא את החטיבה של ארז), זה מתאים בשביל לחקוף את סואץ,

זה לא כל כך מתאים אם הוא צריך לחקוף באזור הקרוב לחלה ולהשמיר כותות.

ידין: אני רוצה להקריא לך מה אלוף הפיקוד אומר ב-10.45 לאריק.

אחרי שהסכמנו שכאילו הוא קיבל את האישור מבנדי לנוע

לגידי ואחרי שהקראתי לך את ההוראה מאז של בן-ארי.

ב-10.45 הוא נמודיע לו "אריק ינוע עד הגידי ויתארגן.

שם יקבל הוראה אם לחקוף ב"ניסן" מצפון לדרום או ממזרח".

אלעזר: יכול להיות, קשה לי להשיב על זה.

ידין: הנה יש פה חומר גם מההקלטות, אני קראתי מיומן התמ"ל.

צונן מודיע לקצין האגם של אריק, אחרי שהוא אומר לו

"מותר לך לרדת רק עד ציר הגידי", הוא אומר לו "תתרכז על ציר הגידי, מותר

לך לרדת בציר פוררת". גרעון "מותר לרדת רק עד (חסר משהו ברישום) ---- בציר

הגידי". גונן נכנספה ואומר "אלברט יוצר סבע ולוחץ על הכוחות שממול לו,

ממערב לו. כשנגיע לגידי - חדוות לי, ורק אז אדע אם אתה נכנס לקרב עם

השריון שממערב לגיזרה הדרומית או שאתה הולך ישר ל"ניסן" לצליחה לכבוש את העיר.

מכיון? גרעון חוזר "כשנגיע לגידי רק אז ייודע אם אנחנו משמידים את השריון

שכורך ממערב או ממשיכים ישר למטה. נכון? גונן: "כן, ולמטה תצטרך לחצות

מ"ניסן" אאאא ולעבור מערכה לפי המשימה. את המשימה הזאת אני אתן לך כשתהיה

העו: רב אלוף (מיל) דוד אלעזר

לנדוי: מדוע זו חריגה מהחכנית המקורית, הלא הוא ירד מסט דרומה.

והוא אומר: בדרך יש שם פחות כוחות - אני אצליח להשמיד

אותם וגם להגיע לסואץ.

אלעזר: לא, זה הכול מהותי. התכנית המקורית לרדת דרומה באזור

הסמוך לחעלה ולהשמיד צבא מצרי. השינוי הוא לרדת

בציר הפנימי, בשטחנו, ולהגיע בלי להתקל בכוחות אויב.

פה יש שני שלבים. השלב הראשון הוא להגיע עד ציר הגידוי,

וזה יכול להיות טוב גם למקרה הראשון וגם לשני. השינוי שהוא מבקש ממני

ב-11.25 זה הבקשה לנסוע דרומה בשטחנו, בלי להשמיד כוחות אויב, ולהמשיך

אח"כ עד ציר המיתלה ולהמשיך במהירות ולתקוף את סואץ. המטרה היא להגיע עם

אוגדה ללא קרב, שתהיה רעננה ולתקוף את סואץ, כי בסואץ יש סיכויים טובים -

וזה נכון.

לנדוי: עכשיו אני רוצה שתסביר לי עוד דבר אחד, מאיזה מליים

מסתבר שהוא יורד שם בכביש הרוחב.

אלעזר: קשה לי להבין.

לנדוי: כי אנחנו עוסקים פה בפרשנות של דברים כחובכים.

ירי: (ללנדוי) הנה תקרא פה בעמ' 22.

אלעזר: אין לי פה אח המליים. אני אומר את זה על סמך זכרון.

אני אומר לגונן שזה יקח 4 - 5 שעות, ואלה שעות אור.

אם אתה חרד דרומה באזור הסמוך לחעלה אתה יכול במשך השעות האלה להשמיד

כוחות אויב, אם תרד ישר דרומה בציר שבשטחנו - אתה חסע 4 - 5 שעות בלי

להתאמץ ואז תכנס לקרב רק עם חשכה.

ירי: העניין המה מתברר אח"כ כאשר באה הבקשה.

אח"כ רשמה תכ

7452
.111.

לפני כן ב.צ.מ.
רשמה ח.כ.

הער - רא"ל(מיל) ד.אלעזר

ועדת החקירה-31.7.74
ישיבה קל"ב - מחקר

ד.אלעזר:

יותר מאוחר, זה כאשר הוא מתחיל להבין מה קורה.

ידין:

זו פחות או יותר התפיסה הנכונה. הבעיה שיש לנו היא מאיפה האשור של גנדי ב-10.20 לנוע לגידי.

לנדי:

ואם מותר לי להוסיף מאיין באה האופטימיות בפקוד הדרום. זו אינה הבעיה שלך.

היו ר אגרנט:

האשור לנוע לגידי הוא סטיה או לא סטיה מהתכנית המקורית?

א.אלעזר:

זו סטיה.

התכנית המקורית אומרת: ברן גומר ורק אחרי שברן

גומר אריק יתחיל. למה אני בסופו של דבר אחרי 1130 מאשר שנוי? כי אני רואה שהתכנית מצליחה מעבר למה שחשפתי, אז אני מאפשר להם לרוץ יותר מהר קדימה.

ידין:

אם הייתי אומר: התזוזה לגידי זוהי סטיה רק מבחינת לוח הזמנים ולא מבחינת התכנית. ההליכה לסואץ בלי משימה, זוהי סטיה גם מהתכנית. האם זה נכון?

ד.אלעזר:

זה נכון.

ידין:

הסטיה לזוז לגידי, היא סטיה רק מבחינת לוח הזמנים, ולא מבחינת התכנית, כי התכנית אמרה מראש שאם יצליחו בצפון, הוא יילך לגידי ומשם יילחם הלאה. לעומת זאת ההליכה לסואץ, זו אינה סטיה מלוח הזמנים, כי דבר כזה לא היה בתכנית המקורית.

היו ר אגרנט:

בתכנית המקורית, אחרי שברן גמר לתקוף מצפון לדרום, האם זה היה דרך הגידי או לא? האם לא צריך היה לעבור

אח הגידי?

ידין:

התכנית המקורית אומרת, שברן גומר את המשימה שלו, ואריק הולך דרומה ישר. אריק הולך דרומה ישר, לקראת

סואץ, כלומר נלחם באוחל 4-5 שעות במה שהוא מוצא. הסטיה באה בכך שבמקום ללכת כך, הוא יילך כך ולא יילחם כאן.

הער - רא"ל(מיל) ד.אלעזר

כלומר, עוברים את הגידי בכל מקרה, לכן גובן
לו משימה: חלך עד הגידי וחעצר. זו נקודה שהיא "פוינט אוף נו רטרן".

ד.אלעזר:
אני מקבל את ההגדרה שלך, שהחלטה הראשונה היא
הקדמת לוח הזמנים, בעוד שהחלטה השניה היא
שנוי בתכנית.

ידין:
השופט
באשר לשאלתו של/לנדוי, איני יודע אם חקרת זאת או
לא, אך פה באותה שעה כאילו נקלט בחדר המבצעים,
ורשום ביומן המבצעים של אג"מ על-ידי רס"ן צבי גלר, שכנרא רשם שם מה שהוא קולט:
כוחות סיור קטנים עברו בחזיון ובפורקן, וקיבלו הוראה לאבטח את הגשר בצד השני.
בצד הראשון - רשם גלר - לבטל דווח.

כלומר, עלפי ההגדרות שלנו, שהן אינן ההגדרות
הרשמיות, לא ברן ולא פקוד דרום, מודיעין שהם בכלל דווחו אי-פעם על דבר כזה.
פירוש הדבר שמישהו שם קלט דבר מסוג זה, וגם דווח על-כך. אחר-כך אמנם מודיע
גלר, לבטל. אותו גלר הוא כנראה ממבצעים שם, הוא מודיע אחר-כך לבטל זאת.

לנדוי: אותו דבר נקלט גם בפקוד דרום.

ידין: זה הועתק רק מאג"מ מבצעים.

לסקוב: לא נקלט בפקוד דרום.

ידין: זה הועתק רק מאג"מ מבצעים.

ד.אלעזר: אני לא זוכה זאת.

אני רק רוצה לומר דבר אחד: אין שום חשש שתמונת
הקרב המחבשת אצלי איננה מבוססת על איזה מברק אחד. כלומר זה אינו מצב שהיות
וגלר קלט מברק אחד, אני רואה את המצב כוורוד בפקוד דרום. התמונה שלי היא תמונה
מצטברת של חצי יום, מכל מיני דווחים המגיעים כל הזמן - לברן זה הולך, ברן מתקדם.
כלומר, הדווחים הם דווחים שוטפים, והדווחים השוטפים כל הזמן מעידים שהמצב הוא
טוב שיש גשר, שנחקה הגיע לגשר, בקשה לצלוח את הגשר, ובקשה להקדים את אריק. כל
אלה מגיעים. יש לי הצבר מתמיד של אנפורמציה שיוצר את התמונה האופטימית, אגב, לא
רק אצלי, כי אלוף פקוד שמבקש להזיז את אריק ב10.30 וב11.30 להוציא אוגדה אחת
מסואץ דרומה, הוא חי בדיוק באותה תמונה אופטימית.

העד - רא"ל (מיל) ד.אלעזר

לסקוב:

הוא כבר ב-9.40 שמע שלגבי עמיר הולך קשה, הוא נחקע ומבקש גרוד שכך של האוגדה של אריק שיעבור אליו, כלומר הראשון שתקף את המעוזים היה חטיבת גבי עמיר, זה כ-40 טנקים ולא היתה החקפה אוגדתית. כלומר הוא ראה מה קורה. אני מסביר מדוע השאלה נשאלת. היו ידיעות מהשטח.

ד.אלעזר:

אני רוצה לומר, שזה שהחמונה שלי היא אופטימית, היא חופפת את תמונתו של אלוף הפקוד, כי אני חי מהאנפורמציה שלו ושל המטכ"ל, ומכל הכווננים אני מקבל דיווחים טובים, וההוכחה לכך היא שהוא מבקש ב-11.30 להוציא אוגדה זחת מהשטח, כי אצל ברך זה הולך טוב.

נבנצאל:

חרשה לי לשאול שאלה. יום לפני כן הגישו לך חכנית שנראתה לך פרטנציונית מדי. זאת אומרת איזה שהוא חשש, שמא יש כאן רצון להיות אופטימי יכול היה להיות. האם לא היה מקום שתיגש אהה או תשלח מישהו פעם לראות האם התרשמויות שמהן אתה בדבר לחיות הן נכונות, או אולי מישהו שאינו כל-כך פרטנציוני כמו המפקדים שם יראה זאת קצת אחרת?

ד.אלעזר:

אני מוכרח להסביר לכך כי התזה "תיגש אהה", היא אבסורד גמור. מתנהלת מלחמה בשתי חזיתות, אני לא יכול לגשת לכל מקום ולבדוק כל דבר, אני גם רוצה לומר שהתרשמות מקרב אוגדתי אינה התרשמות בלתי אמצעית. גם כאשר אתה עולה לעמדת חזפית אחת, אתה רואה את השטח בסדר גודל של 2-3 ק"מ, חא שטח של לחימה ממשי, ובדרגים האלה אנו חיים מתקשורת ודיווחי מפקדים.

נבנצאל:

אני בכוונה לא שאלתי רק עליך, אלא היה גם מישהו מסעמך שיכול היה לגשת.

ד.אלעזר:

אלוף הפקוד פועל מסעמי, מפקד האוגדה פועל מסעמי ואג"מ מבצעים פועל מסעמי ואני חי מהאנפורמציה של

כולם.

נבנצאל:

ערכ לפני כן היחה לך סיבה להסתייג מאר-מאר מהאופטימיות שבהערכות.

העד - רא"ל (מיל) ד. אלעזר

ד. אלעזר:

ערב לפני כן אלה הערכות. אלה הערכות שאפשר להעריכן ביחר אופטימיות או ביתר פסימיות. עכשיו אלה לא הערכות בעלמא, אלא הן מבוססות על החפתחות הקרב, והקרב לפי הערכות מתפתח הרבה יותר טוב ממה שהיה במציאות.

נבנצאל:

אך ה"הרד פקסס" לא היו כל-כך רבים. מה היו השפעות ה"הרד פקסס" על המהלך הזה של הקרב?

ד. אלעזר:

שברן התקדם, שברן נמצא על-יד חזיון, שהוא עומד לצלוח. אין לי דווחים שהוא נבלם, שיש לו הרבה אבידות, שלא הגיע לחזיון, שאין לו קשר, שהוא לא עומד לצלוח. יש עוד דבר: יש דווחים שוטפים. מה שיש כאג"מ מכבועים, יש כאג"מ מכבועים, אך יש באותו זמן גם שיחות בעל-פה במטה, וכמטה אנו חיים כל הזמן בהרגשה שזה הולך לו טוב. נחקה עומד לפני איזה גשר, נחקה מגיע לגשר, נחקה אומד לצלוח. בבוקר היה דווח שההתקדמות של נחקה היא מהירה מאד. כל אלה מצטבכים לחמונה שכאשר אלוף הפקוד מסכם לי אותה ואומר: אני מבקש להוציא לי את אריק, פני אצל ברן זה הולך טוב, אז אני יוצא מתוך הנחה שכך זה.

לנדוי:

אני מבין שהיה רושם מוטעה שאצל ברן זה הולך טוב, מפני שלא נתקל באויב, וכנראה ירד יותר מדי מזרחה.

ד. אלעזר:

יש הרבה סיבות.

לנדוי:

אולי תאמר באמת, מה היו יכולות להיות הסיבות.

ידין

אם חרשה לי לפני כן לשאול שאלה הנוגעת לדברים ששאל רא"ל לסקוב. איני שואל כרגע אם הרמטכ"ל

ידע על-כך, אך ב-11.15, כבר פעם שניה, זאת אומרה כ-10 דקות לפני שהוא מבקש ממך את ה"סלסו" של הגשר, שיחה בין אלוף הפקוד לכיין מפקד אוגדה 162: ברן מודיע שיש לו התנגשות קשה. זה אותו סכסוך מפורסם, בקשר לגדוד של ארז. "האלוף נוחן פקודה להמשיך הלאה". לא על הגדוד הזה אני רוצה לשאול. ב-11.15 יש דווח של גבי עמיר, 460, ליד חזיון, ישר לאלוף הפקוד שיש לו התנגשות קשה וגם התקפת נגד קשה של המצרים. אחת אולי תענה על השאלה: כיצד לאור זה יכול היה ב-11.25 להווצר רושם שהכל טוב?

.115.

ח.כ.

ועדת החקירה - 31.7.74

ישיבה קל"ב - בוקר

הער - רא"ל (מיל) ד. אלעזר

ד. אלעזר: אני לא מקבל את הדיווח. בשיחה שאני מנהל ב-11.25, אני לא יודע שישנה התנגשות קשה.

לסקוב: כי לא רשום שהגיע אליך דיווח.

ד. אלעזר: כי אילו היו אומרים לי ב-11.25 שיש פה התנגשות קשה, הייתי שואל: אז למה אתה מבקש להעביר את אריק? ב-11.25 כאשר הוא מבקש ממני להעביר את אריק, הוא לא אומר שאצל ברן יש התנגשות קשה, אלא שאצל ברן זה בסדר, ולכן הוא מבקש להעביר את אריק.

לנדוי: אולי תשיב עכשיו על מה ששאלתי קודם: מה יכול היה לגרום לאופטימיות במסכ"ל?

ד. אלעזר: הדיווחים שאנחנו מגיעים, שיש קשר וש אפשר לצלוח, הבקשה לצלוח.

לסקוב: ב-10.20.

ד. אלעזר: ב-11.25 בשגנון מדבר איתי, הוא מבקש ממני דבר קצוני. הוצאת האוגדה של אריק למיתלה ולסואץ, כלומר הוצאתה מהזירה. זה מבוסס על ההסבר שלו, שאצל ברן זה בסדר, ובוא נקדים את הוצאתו למטה. אני קצת מפקפק כשזה מופיע כאן. רב-אלוף ידין שם לב שהתנגדתי לצליחה, אבל אני לא נמצא בשטח, אני שומע את אלוף הפקוד. אני אומר שאולי אנו מפסידים ארבע-חמש שעות אור של לחימה אפשרית, אבל אחר-כך אני משתכנע שמהלך כזה, אם באמת בגזרה של ברן כל-כך טוב, והוא עשוי להגיע בערב לסואץ, - אני מאשר את המהלך.

יש פה עוד דבר שהוא כמובן רקע למחשבות: אנו צריכים להחזיק את המוצבים. אם התקפת הנגד ממוטטת את המצרים בארמיה השנייה, מבלי להגיד את זה אני מניח שהתקפה מסיבית על סואץ, יש לה אחת הסכויים למוטט את ארמיה 3. לכן אם הספקות שלי, והספקות הם כבדים, אני נותן יותר קרדיט להצעה שבאה מהשטח ואני מאשר אותה.

לסקוב: גם קצין האג"מ של פקוד דרום אינו מודע לא החרשם ש"דה גוינג איז גוד". כלומר פה נחבקש אשור מדרוג

העד - רא"ל(מיל) ד.אלעזר

מדרג ממונה, לא כאשר החמונה היא שזה הולך טוב, אלא יש תקלות.

נבנצאל:

ההערכה בתאור שאתה נותן, לפי שזה יוצר החרשמת

אצלי, היא כאילו כל אלה הם אוטומטים, כמוכן זה שכל אחד

אומר את הדבר ההגיוני ועושב את הדבר ההגיוני, בלי שום גוונים פסיכולוגיים של

אישיות. אתה כמצביא בכל זאת מביא בחשבון שאתה מכיר את האנשים האלה, שאלה אינם

אלוף פקוד חאורטי ומפקדי אוגדות תאורטיים. יש יחסי כוחות והשפעה וסמפרמנט ביניהם

ואת כל אלה צריך להביא בחשבון גם כאשר מחפחים לדרוה שלהם. יום לפני כן ראית

שיש כאן רצון ללכת לחכניות אמביציות, ומן הסתם גם החרשמת מי מהגורמים האלה

שנוטים להיות פעילים ומתקיפים, האם לא היה מקום להיות מאד זהיר מקבלת דווח

אופטימי, שהוא הרקע לשנוי החכניה שלך לחכניה שיש בה גם סכנות?

ד.אלעזר:

צריך להכתיב בשני דברים: אני יכול לעסוק בנתוח

האישיות של המפקד הכפוף, כאשר מדובר בחכניות

שלו לעתיד, ולומר שהחכנית שלו היא גרועה והוא כור בעניני סקסיקה, או הוא

פרטנציוזי מדי, או שהחכנית שלו טובה והוא גאון. כאן אתה שואל אותי האם אני

מנחח את האישיות שלו כאשר מדובר בדווח מן השטח. בכך איני מנחח את האישיות שלו,

כי גם מפקד יוחר אמיץ וגם פחות אמיץ, גם יוחר פרטנציוזי וגם פחות פרטנציוזי, -

שניהם מדווחים על המצב כהויתו. ~~המצב שבהפניה של בני-לתיקה+את+ששאר~~

אחרי-כן רשמה י.ע

31.7.74, ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7458

אלעזר: הנקודה בתכניתו של גונן לחקוף בסואץ, הפגם שבה זה לא שהתכנית הזו היא פרטנציוזית, השאלה היא שהווח של ההצלחה של אוגרה 162, לא היתה כפי שהוצגה בפני. כשמפקד מציג מצב כשטח אני לא עושה הבחנות פסיכולוגיות, אני שומע שמחקיפים או לא מחקיפים,

ד"ר נבנצאל: זאת אומרת, לא שההערכות לא נכונות אלא שנמסרו לך עובדות לא נכונות. נכנסת הערכת המפקד לכוח ההערכה של המעריך. זה מה שאתה אומר ?

ד. אלעזר: אני לא מסוגל כיום לפרט אח האינפורמציה שקבלתי כיום קרב למילים ולעובדות הנמסרות. לו היה מדובר באיזה שהוא מברק גוזב האומר שצלהנו לצד השני ובעצם לא צלחנו, הייתי מצביע על עובדה כוזבת אחת, תמונתם הקרב כאן היא הסבר של הרבה מאד דברים שניסיתי להשגשג- להציג אותם, ואני לא מסוגל היום לפרק אותם, כל משפט של כל מי שהא- שאמר. בעובדה, אמרתי, גם האינפורמציה שהגיע אלי וגם הבקשות, למשל הבקשה הזאת של רשות לצלוח בחזיון, זה מושחת על ידיעה שיש גשר בחזיון, שהגענו לגשר הזה ושאנחנו מבקשים לצלוח, זה יוצר אצלי תמונת קרב, שהגענו, אין בעיה של אנפים, אפשר לצלוח ואני מתייחס לזה כאל תמונת קרב.

ידין: אני רוצה לשאול אותך שאלה, בכל זאת בשביל ללמוד לקחים בעתיד. מה שפה יוצא שבעצם אחת ניזון מפה הסוד מאלוף הפקוד, מה לכאורה יכול להיות יותר מהימן מאשר דווח של מפקד אליך.

ד. אלעזר: לא רק. אני ניזון מדווח שוסף של האג"מ/למטה שמאזין לרשתות משניות. יש הרבה מאד דוגמאות בקרב שהבור מבווח לי א בנגוד לדווח של אלוף הפקוד.

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7459

זאת אומרת לדוגמה, אם יש פה בהאזנה ב-1115

יריין:

סליחה, יש גם מקרים שאני שואל את אלוף הפקוד

ד. אלעזר:

ואני אומר לו: פה אומרים לי ששמעו שבאוגדה שלך

יש כך וכך, כלומר, אני לא ניזון רק מפי איש אחד.

עניין ההאזנה, אם אומר ברן לאריק, סליחה לגונן

יריין:

בשלב זה אלחוט ולא טלפון בשלב זה, שהוא בחנופה

לכאורה צריך להניח שאת אג"מ מבצעים מעניינת גם שיחה כזאת.

אם ב-1115 הוא מודיע שיש לו התנגשות קשה, גם אג"מ מבצעים צריך לדעת

את הדבר הזה.

לזה אני רוצה להגיע, לגבי העתיד, האם לא נכון

שזה היה בעבר, ואני יודע שזה קיים בצבאות אחרים, וזה לא פוגע

לפי דעתי בסמכויות של צנור פקוד, אפילו מפקדים בדרך גבוה, יש להם

קציני קשור, עצמאיים. זאת אומרת, יש צנור פקוד שמדווח אבל נוסף

לזה יש במקרה זה, ואני מדבר כלקח לעתיד, קצין קשור לפקוד דרום

עצמאי הוא לא מוטרד מכל מיני אדמיניסטרציות, לא הולך לכל מיני ישיבות

ממשלה, אג"מ, הוא יורד למטה, מדווח בצנור מקביל. האם סדור כזה יש

בן איזה מין צ'ק, אמבלנס, שיכול להיות שהוא מוטעה, אם הוא בא

רק מהפקוד. כי הפקוד יכול לטעות.

יש גם קציני קשור.

ד. אלעזר:

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7460

ד. אלעזר:

היו למטה קציני קשור, ואג"מ מקבל את הדוחים של קציני הקשור,

ירי:

היו קציני קשור אג"מ לפקוד הדרום באותו זמן ?

ד. אלעזר:

היו קציני קשור, אני לא זוכר שמות באותו רגע אבל היו קציני קשור.

ירי:

דבר שני שנובע מזה, איפה האג"מ מבצעים פה ?
גנדי רץ אליך ומדווח לך, גונן מודיע כך ושואל כך זה דווח ישר, איפה אג"מ המבצעים ? לא כמאזין אני אומר, אלא אני אומר, כקורא את הקרב, צריך לתת לך הערכת מצב, האם הוא קיים, האם הוא פועל ?

ד. אלעזר:

הוא קיים בשני מובנים. א) אגם מבצעים באופן שוטף נכנס, או ראש אג"מ מבצעים, או מישהו מקצינים, אם באופן שוטף נכנסים ומספרים. ב) הם מנהלים את תמונת הקרב בבור ואני באופן שוטף, מדי פעם, נכנס לבור ומביט על המפה. בשני הדברים האלה כשאני חוזר מישיבת הממשלה, אני גם מחפדכן בתמונה בבור, והתמונה היא טובה בבור, וגם מכניסות שהם נכנסים ומעדכנים אותי בעל פה זה כל הזמן נותן לי תמונה טובה.

ירי:

בריעבד קריאת הקרב של האלוף לא השתח נכונה, חשאל את האלוף איך הוא הגיע לתמונת הקרב הזאת. אבל ברור לפי זה שגם קריאת הקרב של אג"מ מבצעים היחה בדיוק אותו דבר.

ד. אלעזר:

היתה חיובית ולא נכונה.

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

עו: רב-אלוף ד. אלעזר

746:

ידין: זאת אומרת לא טובה.ד. אלעזר: החמונה היחה טובה, היחה חיובית.

חיובית ולא נכונה.

ידין:

אילו היית נכנס ושואל, היו אומרים לך, בדיעבד
איפה לפי דעתך, בקשר עם לקחים לעתיד, איפה היה

הלקוי שלא נתן אח האיזון לקריאת חמונה הקרב.

ד. אלעזר: בשכיל להגיד צריך לחקור את הענין, צריך ללמוד את הענין.

אני לא חקרתי אותו. יש לי ניחושים משלי, די מבוססים

אבל אני לא רוצה להעיד על דבר שאני לא חקרתי אותו. מה גם שאני לא רוצה

לטשטש את הדבר שלי הוא עיקרי, שלי חשוב, שאתם תדעו שלי חמונה הקרב לשעה

זאת היחה לא נכונה,

ידין: זה ברור כשמש,ד. אלעזר: היחה לא נכונה, גם פאלוף הפקוד, גם מאג"מ מבצעים

גם דרך גנדי, כל האמצעים שעמדו לרשותי, ואני השתמשתי

בהם, ניתנה לי חמונה קרב לא נכונה. אני גם רוצה שלכם יהיה ברור, שאין

לרמטכל שמנהל מלחמה בשתי חזיתות, אפשרות לוודא את זה באופן אישי

אחרת מאשר באמצעות אלוף פקוד, אג"מ מבצעים והרשתות. כך שזה מה שלי

חשוב להגיד ואני לא רוצה לטשטש את זה בשום פרשנות אחרת בנושא זה.

ועדת החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7462

יריין: כדי שלא חהיה אי-הבנה. השאלה שלי היתה כאילו עשיתי

קו, זה שאתה היתה לך תמונת קרב אופטימית זה ברור

כי אחרת לא היית נוחן אישור, בזה אין לי כל ספק.

ד. אלעזר: ושאני לא אשם בזה,

יריין: אני לא יודע,

ד. אלעזר: אתה מבין את הרגישות שלי,

יריין: אני מבין, אני מבין, אני רק רוצה להציג לך את השאלה, לכן הדגשתי, אני מנסה להבין קצת לקחים בעתיד. את זה אני מבין שאחיה נחת את התמונה הזאת לפי הרווח של אלוף הפקוד, לפי הרווח של גנדי, לפי הרווח של אג"מ מבצעים. קבלת תמונה שהעסק שם הולך ולכן השארתי את המהלך הזה. נכון? השאלה שלי היתה, כדוע (אם אתה לא רוצה לענות אל הענה) מה אפשר ללמוד בעתיד כדי שלא ייווצר מצב כזה? אם אתה לא רוצה על הענה.

(לא עונה).

ועדה החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבה בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7463

נבנצאל:

מה הייתה מידת הלחץ של החזית הצפונית באותה שעה.

ד. אלעזר:

החזית הצפונית הייתה יותר פרובלמטית באותו זמן.

וזאת הסיבה שאני באותו יום סס צפונה ולא דרומה.

היו שתי סיבות. א) אני כל הזמן יותר רגיש לרמת הגולן וכצדק. בפקוד

דרום אנחנו יכולים להרשות לעצמנו קילומטר יותר קילומטר פחות, פה

אנחנו על חבל דק. ובשלב הזה כפי שאולי שמת לב אני הזכרתי את זה קודם

אני פווחתי בממשלה, שיש איזה חרירה סורית לא טובה, מכניסים פח

שיש סנקים קרובים לביח המכס העליון. ובית המכס העליון זה נורית, זה פנס

אדום גדול. לכן אני גומר לאשר את זה פה בבור, ואני סס אחר כך לפקוד צפון

ולא לדרום. אני עדין חושב שסם הנוכחות שלי יותר חשובה, למעלה, פה מאשר

למטה.

לסקוב:

שאלה למערכת, לאסיסטנט. כשאתה סס צפונה, מישהו צריך

במטכל להיות נעול עליך, שמא תיחן לו פקודות מהמקום

שאתה חגיע אליו. ב) מישהו צריך להיות נעול על המאמץ המשני שזה פיקוד דרום.

מי עקב אחריך לצפון ומי כל חשומת הלב שלו הייתה לפיקוד דרום באותו בקר.

ד. אלעזר:

זה היה בסדר אצלנו וזו הסיבה שהכנסתי את גנדי לענין

שמא סליק ואני לא נכס לבד הוספתי את גנדי.

לסקוב:

גנדי עקב אחריך לצפון או שגנדי היה צריך לעקוב אחריך

לדרום.

ד. אלעזר:

זה תלוי. שלושתנו בלי דסקס.

ועדת החקירה ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

ער: רב-אלוף ד. אלעזר

7461

ד. אלעזר:

למשל, באג"מ מקצועים יש חלוקה ברור לדקס.

דסק צפון & דסק דרום, מנהלים את פה כל אחד יש לו

חלק שלו. כולל הפרדה על הקירות. כל אחד עם הקיר שלו, כל אחד עם המכשירים שלו,

לסקוב:

הדקס האלו, הם מוסמכים לעורר נושא שיש עליו דווח ?

או רק שהם מעבירים דווח למעלה הם מוסמכים לשאול שאלה.

ד. אלעזר:

הם מוסמכים לעורר גם כלפי מעלה וגם כלפי מטה.

לסקוב:

האם הוא מוסמך לשאול חן לי 162 לשעה זאת ?

ד. אלעזר:

100 אחוז. והוא גם עושה את זה. הוא מנהל את תמונת

הקרב שלו ואם משהו לא ברור לו הוא שואל.

זה קצב קדחתני, כל הזמן.

לסקוב:

ביומן של פקוד דרום וביומן של אוגדה 168 אין אף

שאלה,

ד. אלעזר:

לא יכול להיות, יתכן שהם לא רושמים כי זה בין מפקדים.

זו חליב ה מחמת, זה חולב באופן מחסיד. עד כדי כך

שכשאני בא לפמעים למפה ואני שואל מי פה ומי שם אומרים לי, זה אנחנו

לא יודעים אז אני אומר, שאלתם ? וברור שכל הזמן הם צריכים לשאול

וזה מקובל שכל הזמן שואבים אינפורמציה.

לסקוב:

רשום באג"מ מבצעים ששם מישהו הורה לו לבטל את הרוח

0932 שני כוחות סיור קטנים, חצו, אין שאלה, דווח

פה נרשם.

ד. אלעזר:

אני אומר בבטחון שאם אין שאלה, זה לא אומר שאין

שאלה. לא רושמים את השיחות שלהם. כי זה שיחות

בדרך כזה שהם לא רושמים.

ועדת המקירה יש בה קל"ב

31.7.74 ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7465

ד. אלעזר: ככל אופן חובתם לשאול כל הזמן ולהיות מעודכנים

כל הזמן.

היו"ר אגרנט: אחת דברת כל הזמן עם אלה שישבו באג"מ

ושמעו את הרשתות ? על המצב ?

ד. אלעזר: כל הזמן.

היו"ר אגרנט: והם נתנו לך תמונה שהכל הולך במישרין.

ד. אלעזר: יש, שאני נמצא למטה ויש פה עו שראה את זה

אני מדי פעם נכנס מביט במפות, חוזר לחדר שלי

ואם אני במקרה יושב בחדר שלי הם כל הזמן נכנסים ויוצאים.

כל הזמן מחזיקים אותי בתמונה. * תוך מזה אני מדבר עם אלופי הפקודים.

יו"ר אגרנט: ממי הם מקבלים, אל מי הם קשורים ?

ד. אלעזר: הם קשורים כך. אג"מ מבצעים קשור עם הפקוד

ומקבל כל הזמן דווח * מהפקוד, יושב שם כל הזמן

על טלפון, כל הזמן מכוון על מפה ומקבל פתקים. תוך מזה

לאותו דסק (כפי שקרא רב-אלוף לסקוב) יש גם מאזינים. הם מאזינים

ליחידות הכפופות. הדסק של פקוד דרום יש לו מישהו שמאזין לרשת

של אריק מישהו שמאזין לרשת של ברן ומישהו שמאזין לרשת של אלברט.

ואם מספקים אינפורמציה לדסק, לא סומכים לדווח של פקוד דרום.

הרבה פעמים קולח שהבחור שקשור עם הפקוד אומר לו אתה אפ"כ

דווחת לי שכרן נמצא פה ופה - אני שומע ברשת שלו שהוא כבר התקדם.

למה אתה לא מדווח לי, האם אתה יודע ?

ועדת החקירה ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

7466

ד. אלעזר: זה בשיחות שוטפות ומאד יכול להיות שאת השיחות האלה ביניהם הם לא יכולים לרשום כל הזמן כי הם כל הזמן מדברים ומאזינים.

לסקוב: האם זה לא קשור עם האירועים ב-162, עם התוספות של יעדים ~~אם-פל-ההבגם~~ ואם כל הדרגים לא היו נעולים על התוספות ואלה, מתקבלת גם במערכת הדווח דיספלייסמנט של דווחים. ואז אין סקרנות שמעוררת את השאלה בחזרה. כי 162 יצאה עם יעד מוגדל מורחב, יכול היה להטיל את היעד המוגדל רק על חלק מהכוחות, הכניס לפי לחץ כוח קטן שיצר את המגע באותו זמן שבקשו למך לעכור לצד השני ובאותו זמן בקשו ממך, והפקוד קבל תמונה חיובית.

לנדוי: שאלה משטח אחר. שמענו מהאלוף גונן שלא היו לו תצלומי אויר פה-7 לחודש והוא דרש או בקש לעשות תצלומי אויר באותו יום והם לא נעשו. האם בכלל נעשו תצלומי אויר ב-7 לחודש, יש לך איזו ידיעה אישית על הנושא.

ד. אלעזר: כל יום נעשו תצלומי אויר אלא היו מקרים שזה היה סיכון גדול מדי. היו מקרים שזה היה מכוסה בטילים, אנש לא יכול לזכור את המקרה הספציפי הזה, כיו מקרים שאי אפשר היה לצלם

לנדוי: זה היום השני למלחמה. אז ממה הייתה האינפורמציה של אמ"נ ?
ד. אלעזר: האזנה, תצפיות, צלומי אוויר, דווח כוחותינו בשטח. היו לנו צלומי אויר כל המלחמה.

ועתה החקירה, ישיבה קל"ב

31.7.74, ישיבת בקר

עד: רב-אלוף ד. אלעזר

746^m

לנדוי: הוא טוען שב-7 לחודש לא היו לו צלומי אויר

לכן הוא עדין לא ידע איפה הגשרים.

ד. אלעזר: כשאתה אומר צלום אויר צריך לזכור, א) החזית

פה היא 170 ק"מ, יכול להיות שצלמו פה ולא

צלמו קטע ממה שהוא רצה. יכול להיות שבקטע מסויים הסצלום לא הצליח.

יכול להיות שרצו לצלם ובגלל ספלים לא צלמו. אני לא יכול להתיחס

לזה. אני יכול לענות לך על השיטה כשיטה מצלמים כל הזמן.

זה שביום מסויים או בקטע מסויים יש או אין צלום אויר, זה יכול להיות.

ד"ר נבנצאל: אתה זוכר שהיו לך צלומים, שהיו מגיעים גם אליך.

לצרכי הערכה מצב.

ד. אלעזר: כל החישובים של אמ"ג על כמה סנקים שהאויב

איבד אף לא איבד היו מבוססים על צלומי אויר.

היו"ר אגרנט: האם דווח לך שברן התקדם, בלי אויב,

ד. אלעזר: אני לא זוכר על דווח שהתקדם בלי אויב, אני כן

זוכר שהתקדמות שלו היא טוב.

ישיבה הסתיימה.